

Este későn ragyognak a csillagok,
Az én babám szobájába beragyog,
Ragyogjatok fant az égen sokáig, :/:
Még a babám fel nem ébred hajnalig.

-
Sej,kertek alatt kinyilott a vadrózsa,
Gyertek lányok,szedjük le azt csokorba,
Szedje le hát minden lány a magáét,
Sej,ne szeresse egyik a másikáét.

Csurgó,Borbély Teréz,1913.

Rózsa Sándor

A Nagyerdő gyászba van,
Rózsa Sándor fogva van,
Rózsa Sándor fogva van.

Még vasárnap délután,
Még vasárnap délután
Kint sétált a főutcán,
Kint sétált a főutcán.

Édesanyja utánna,
Sándor fíjam gyűjj vissza,
Sándor fíjam gyűjj vissza!

Édesanyám, nem megyek,
Édesanyám, nem megyek,
Mert én máma fürdök meg,
Mert én máma fürdök meg.

Vagy a Tisza vizébe,
Vagy a magam vérébe,
Vagy a magam vérébe.

Édesanyám, kedvesem,
Édesanyám, kedvesem,
Van-e nékem szennyeselem,
Van-e nékem szennyeselem?

Ha nincs nékem szennyeselem,
Majd lesz nékem szennyeselem,
Majd lesz nékem szennyeselem,
Édesanyám kedvesem!

Pesti lányok sirjatosok,
Pesti lányok sirjatosok,
Siromra boruljatosok,
Siromra boruljatosok!

Csurgó, Borbély Teréz. 1913

Rászállott a páva
Vármegyeházára,
Vizet hozott szegény
Raboknak számára.

Rab vagyok, rab vagyok,
Szabadulást várok,
Azt csak a jó Isten tudja,
Mikor szabadulok!

Láttam az urakat,
Harmincketten voltak,
Mind a harmincketten
Rólam törvényt szabtak.

Elejbém terjeszték
A feket könyvet,
Abból számlálgatják
A bús életemet.

Elvisznek messzüre,
Hosszu utra visznek,
Ilova börtönbe
Engemet bétesznek.

Csillagok, csillagok,
Énrám nem ragyogtok,
Édesanyám házat
Körü ragyogjátok!

Irom a levelem
Az édesanyámnak,
Ne várgya a fiát,
Nincsen szabadulás.

Onnat kerekedik
Egy fekete holló,
A börtöm ablakán
Busulva ott látom.

Szállj le holló, szállj le
~~szállj le~~ üzenjek véled
Apámnak, anyámnak,
Vidd el a levelem.

Ha kérdik, hogy vagyok?
Mondd, hogy beteg vagyok,
Ilova börtönbe
Örökre hervadok.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Bene Vendel

Jaj,de hosszú,jaj,de széles az az ut,
Amejikre Bene Vendel elindult,
Kilenc sandár vágtatval gyűn elébe,
Bene Vendel beugrat a sűrűbe.

Bene Vendel tizenhat szél gatyája
Mégakadt a vadrózsafa ágába,
Vadrózsafa ereszd el a gatyámat,
Bujdosni köll itt a szegény betyárnak.

Bene Vendelt a sandárok elfogták,
A két kezét vasbaverve kulcsolták,
Kötözzetek,mégis kiszabadulok,
Mégis azért jires betyár maradok.

A sandárok Bene Vendelt elvitték,
Ilovai nagy börtönbe betették,
Ágyának a lábát hideg viz mossa,
Édesapja kerestetí,hijába.

Bene Vendel levelet irt apjának,
Ne kerestesse a fiát hijába,
Kilenc sandár kötözött meg engemet,
Rabbá tette szép szabad életemet.

Édesapám,kiszabaulok én még,
Letöröm a fogda nehéz bilincsét,~~Няхадегуккх~~
Hazamegyek,piros rózsát viszek én,
A lányoknak nagy öröme leszek én.

Csurgó,Borbély Teréz,1913.

Bene Vendel

Bene Vandel tizenhat szél gatyája
Megakadt a vadrózsafa ágába,
Vadrózsafa ereszd el a gatyámat,
Ha úré vagy, ha paraszté, kiváglak.

Tizenkettő, tizenhárom, tizennégy,
Hát, te pajtás ijjen későn hová mégy?
Elmegyek a szalavári sűrűbe,
Od van nékem hat pejcsikóm lekötve.

A csikódat mind elvitte a sandár,
Mit legeltetsz te szalavári bojtár?
Ugy is tudom, fáj a szived utánnok,
Nem legeltetsz soha te már csikókot.

Bene Vendel, ha fölül a lovára,
Berugtat a nagy bakonyi csárdába,
Csaplárosné, szépen kérem, gyűjjön ki!
A lovamat nem hagyhatom odaki.

Bene Vendel bort iszik a csárdába,
Kilenc sandár áll a lábanyomába,
Kilenc sandár megkötözi, elviszi,
Ilovai nagy börtönbe beteszi.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Betyár vagyok, Bogár Imre a neëm,
Nem tanyázok a faluban, erdőben,
Hervadt levél az én kedves nyoszolám,
Sirat engöm az én babám igazán.

Bogár Imre sétálgat az erdőbe,
Rézfokosát vágja a fa tövébe,
Nevét vési a fának a törsébe,
Hirös betyár járt ebbe az erdőbe.

Édesanyám irtam néked levelet,
Nincsen póstás, akitől azt elküldjem,
Szomorú a betyárlegénynek sorsa,
Éjjel-nappal sötét erdő takarja.
Szállj le holló, vidd el ezt a levelet,
Édesanyám ablakába bele tedd,
Mondd meg néki, ne sirasson engömet,
Bogár Imrét nem láthatja már többet.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Csali Pista

Esik eső, szép csendesen csepereg,
Csali Pista a csárdába kesereg,
Parancsol a csaplárosné lányának,
Hozzon be bort a betyár asztalára.

Az asztalra jó vacsorát készítsen,
Melléje még husz üveg bort tetessen,
Szógállóját is strázsának állítsa,
Ha sandár jön, nékem hirül adhassa.

Hamarosan beszaladt a szógálló,
Kilenc sandár jön mostan onnadj alól,
Csali Pista nem vette ezt tréfára,
Fölugrott a kis pajlova hátára.

Kis pajlova el is vitte messzüre,
A bakonyi zöld erdőbe letette,
Lova lába megbotlott egy gyökérbe,
Igy fogták el Csali Pistát örökre.

Csali Pistát elfogták az erdőbe,
Elvitték az ilovai börtönbe,
Kis pejlova azt nyeritti magába,
Azt nyeritü, fogval van a gazdája.

Adjál neki szénát, zabot eleget,
Gazdájának vetett ágyat, ha lehet.
Csali Pista levelet írt anyjának,
Gondját viselje a két kisfiának,
Ne tanítsa sem esikósnak, gulásnak,
Az egyiket taníttassa betyárnak.

Édesanyám, csikós leszek, nem gulás, /betyár/
Ostort fogok a kezembe, karikást,
Kiválasztok három pirost, hat derest,
Engöm a vármegye híjába keres.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913

Rózsa Sándor kísétál a tájra/tanyára/
Rátalál egy szomorú csárdára,
Ejnye, ejnye, kié ez a csárda?
Nem szól bent a cigány muzsikája.

Agyonisten szép csárdásné asszony!
Kié ez az elhagyatott csárda?
Eszterházi hercegnek csárdája,
Építette betyárok számára.

Szép csárdásné csak még egyet kérdek,
Járt-e sandár itt ezen a héten?
Ezt a csárdát sandárok nem járgyák,
Elkerülik, mind elhagyott tanyát.

Szép csárdásné, bonts le az ágát,
Adjon a fáradt sandárnak szállást,
Mossa meg a sáros csizmám szarát,
Holnap délbe megadom az árát.

-
Hallottad-e hírét
Nagy Bakony-erdőnek?
Meg annak a híres
Ilova börtönnek?
Hallottam, hallottam,
Szenvedtem is benne,
De sok könnyeimet
Elhullattam benne.

Édesanyám voltál,
Mért nem tanítottál?
Gyöngé vésző voltam,
Mért nem hajlítottál?
Hajlítottál volna,
Ráhajoltam volna,
Ilova börtönbe
Nem gyutottam volna.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Patkó

Patkó Pista fölül a lovára,
Berugtat a bakonyi csárdába,
Csaplárosné bort hozzon most ide,
Mert a Patkó mulatni kezd id bent.

Ha sandár jön, ne melítse neem,
Hogy a Patkó a csárdába van benn.

Csaplárosné szalad a csárdába,
Onnadj alól jönnek a sandárok,

Gyűnnek, gyűnnek, fénylik a csákójuk,
Egyenesen a csárda-ajtóhoz.

Hadd gyűjjenek, nem félek én tőlük,

Ha akrják, leszámolok velük.

Agyonsiten csárdás csaplárosné!

Hát ez a szép szürke csikó kié?

Od bent iszik ennek a gazdája,

Most érkezett, nincsen félórája.

Küldje ki hát ennek a gazdáját,

Mondja néki, hogy adja meg magát!

Ki sem megyek, meg sem adom magam,

Kinek tetszik, hajtsa el a lova.

A lovamat nem is nagyon bánom,

Csak a nyergőt, szögyelőt sajnálom!

Szögyelője a bugyellárisom,

Abba hever százezer forintom,

Csaplárosné, mért áult el enegem?

Hogy a Patkó a csárdában van benn,

Éfél után tiz betyár gyün ide,

Legszébb lányát elvitetem innejd.

Én a lányom Patkónak nem adom,

A sandárnak inkább elárulom,

Csaplárosné, rég innejd elmentek,

Legszébb lánya hires betyárt szeret.

Csurgó, Borbály Tere, 1913.

Híres betyár vagyok,
 Patkó az én nevem,
 Hét vármegye régen
 Kerestet engemet.

Tiszát átugratom
 A Dunát átuszatom,
 Sandárok kezébe
 Soha nem gyuthatok.

A bakonyi erdő
 Kővel van kerítvel,
 Abba sétál mostan
 Patkó Pista maga.

Fekete tollával
 Gyászlevelét írgya,
 Mert az édesanyja
 Még hírét sem hallja.

Kedves édesanyám
 Fölneveltél engem,
 Betyárnak születtem,
 Betyárnak neveltél.

Sűrű sötét erdő
 Az én kedves tanyám,
 Mindhijába várnak
 A vármegye házán.

A bakonyi erdőt
 Patkó Pista lakja,
 Tizenkét betyárral,
 Meg egy szürke lóval,

Hét vármegyeháza
 Nyomoztat utána,
 De a híros betyárt
 Sehol nem találja.

Lehullanak a fák,
 Bujdosik a betyár,
 Nincs sűrű tanyája,
 Rásüt a holdvilág.

Sandárok nyomozzák
 Azt az erdőt körül,
 Ahol Patkó Pista
 Tanyázott egyedül.

Bözsikém, angyalom!
 Itt kell téged hagyni,
 Nyomoznak utánam,
 El köll messze mőnni.
 Majd tavasszal újra
 A fák kizöldellnek,
 A Bakony közepén
 Ujra fölkereslek.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Savanyó Jóska

Engöm hívnek Savanyó Jóskának,
Szembe szállok tizenkét zsandárral,
Gyün a sandár,de nem félek tőle,
Hadd gyűjjön,majd leszámolok vele.

Savanyó Jóska ugrat az erdőbe,
A sandárok szembeszállnak véle,
Állj meg Jóska,mingyá agyonlőlek,
Mit keresel ebbe az erdőbe?

Sandár urak ugyan mit gondoltok,
Merre járok,utánam nyomoztok,
Betyár vagyok,betyárnak születtem,
Nem veszed el a betyáréletem.

Szürke csikóm,ugorj árkot-bokrot,
Sandár urak ti meg itt maradtok,
Porzik az ut,amerre elmegyek,
A gojótok nem fog soha engöm.

Rózsa Sándor

Rózsa Sándor,honnajd ijjen korán?
Hogy a csizmád sarka harmatos már,
Bejártam a hortobágyi tanyát,
Elh^{altatom}~~áztam~~ az uraság gujáját.

Nem hajtod el bizony,ha én mondom,
Kilenc sandár nyomban i~~nt~~ten vagyon,
Kilenc sandár rád veti a vasat,
Rózsa Sándor nem mész többé haza.

Erdő,erdő,vásárheji erdő,
Körös-körül vadrózsafa szegéj,
Vadrózsafa,hullik a virága,
Rózsa Sándor nem fekszik alája.
Gyászba van ~~av~~ásárheji erdő,
Rózsa Sándor nem sétálgat benne,
Rózsa Sándort kilenc sandár hajtja,
Édesanyja ablakból siratja.

Lányok,lányok,budapesti lányok!
Rózsa Sándor nem jár már hozzátok,
Virágot hozzátok a siromra,
Hervadjatok lányok,mind a rózsa.

Csurgó,Borbély Teréz,1913.

Endrő báró

Arra alá van egy magos diófa,
Juhászlegény furujásgat alatta,
Ojjan szépebb fujja a furugláját,
Fölhallatszik Endrő báró ablakán.

Kinyilik az Endrő báró ablaka,
Kökényszemű kisasszony néz ki rajta,
A kisasszony fel-felsőhajt magába,
Mér is lettem Endrő báró leánya!

A bárólány megszökik az anyától,
Kisétál a hortobágyi tanyára,
Már messziről kiáltja a gulásnak,
Szívem gulás, terisd le a subádat.

Leterittem én a cifrasubámat,
Odavárom kökényszemű babámat,
A báró ura, ga kigyün a tanyára,
Meglátja majd, hogy itt van a leánya.

Nem látja meg, mert egy hete nincs itthol,
Azért szöktem el tehozzád galambom.

A báróné sirval jár a szobába,
Hol van az ő egyetlenegy leánya?
Sandárokkaal keresteti, hijába,
Megszökött az egyetlenegy leánya.

Harmadnapra megérkezett a báró,
A báróné sirval ül a lócára,
És úgy mondja most a báró urának,
Harmadnapja mögszökött a leánya.

Endrő báró parancsol a kocsisnak,
Fog be kocsis, elmegyünk a tanyára,
Megkérdezzük a számadójuhásztól,
Nem látta-e Endrő báró kisasszont.

Agyon~~sieth~~ jó számadóm, jó napot!
Nem láttad-e Endrő báró kisasszont?
Nem láttam én báró uram, ha mondom,
Harmadnapja nincs itthol a bujtárom.

Harmadnapja nincs itthol a bujtárom,
Bizonyára vele van a kisasszony.

Endrő báró parancsol a kocsisnak,
Hajtsál kocsis, elmegyünk az akolhol,
Megtalálom Endrő báró kisasszonyt,
Fölakasztatom a juhászbujtárom.

Agyonisten Endrő báró kisasszony!
Mért szöktél még most a juhászbojtárral?
Holnap délbe ötöt fölakasztatom,
Örökös gyászt viselsz báró kisasszony.

Arra alá most faragják azt a fát,
Amejikre juhászlegényt akasszák,
Fujja a szél fekete göndör haját,
Mér szerette el a báró leányát.

A faluba végigmenni nem merek,
Mert azt mondják, fekete gyászt viselek,
Fekete gyász, hófehér a zsebkendőm,
Juhászlegény volt az első szeretóm.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Jaj,de szépen esik az eső,
 Eső után zöldell a mező,
 Zöld erdőbe legel a szarvas,
 Leány a legény szavára ne hallgass.

-

Fölszántatom a csurgói temetőt,
 Kiscsurgóba nem találok szeretőt,
 Magmat is belevetem virágnak,
 Aki szeret,majd leszakit magának.
 Édesanyám felneveltél engemet,
 De nem tudod az én bus életemet,
 Hogyha tunnád az én bus életemet,
 Éjjel-nappal siratgatnál engemet.

- -

Nincsen erdő zöldág nélkül,
 Nincsen mezővirág nélkül,
 Az én szívem bánat nélkül,
 Mert messze van kedvesétül.

Azt gondolod,mindig így lesz,
 Hogy szeretőm soha nem lesz,
 Dehogynem lesz,de már van is,
 Tenáladnál szebb is,jobb is.

-

Ne feküdj a rózsabokor tövébe,
 Megtudja az ici-pici kedvesed,
 Készen vagyok suáz rózsafát kívágni,
 Mint tetőled kisangyacom elválni.

Elmegyek én,hirt sem halltok felőlem,
 Rárjavesztett kismadár lesz belőlem,
 Leszálllok egy zöld erdőbe zokogva,
 Fészkét rakok kék nefelejcs-bokorba.
 Kék szivárvány koszoruzza az eget,
 Elrabolták a kedves szeretőmet,
 Eltiltották tőlem azt az egyet is,
 Vegyétek el hát az életemet is.

Sötét felhők vándorolnak az égen,
 Maradásom nincs ezen a vidéken,
 Az van írval a fekete felhőkre,
 Szerettelek,el köll válni örökre.

Csurgó,Borbély teréz,1913.

Álomfejés

Halról álmodni:betegség.
 Piros paprika:harag.
 Piros paradicsom:nagy öröm.
 Alma:leánygyermek születik,
 Körte:fiugyermek születik.
 Stilva:verekedés,veszekedés.
 Gesztenye:hü barátság.
 Dió:valami fájás következik,
 Uborka:fogságba kerülni.
 Tök:nagy kényelem.
 Zöld kukorica:reménység.
 Száraz kukorica:sírás.
 Sirni:öröm ér.
 Haj:utrakelni.
 Marha:levélkapás.
 Bika:veszekedés.
 Borju:ajándék.
 Disznó:urakkal találkozni.
 Tü:kellemetlenség,szúrás.
 Csillaghullás:halál.
 Kutya:hűség.
 Sár:betegség.
 Fehér orgona:meghal valaki.
 Turostészta:koporsószeg.
 Tiszta viz:egészség.
 Zavaros viz:betegség.
 Pénz:hamisság.
 Kéményseprű:szerencse.
 Pap:veszekedés.
 Macska:hamis szomszéd.
 Gyűrő:férjhezmenés.
 Cukor:keserűség
 Só:könnyhullás.

Cipőöutrakelés,indulás.
 Lajtorja:lemaradás valamiről.
 Vonat:idegen helyre utazás.
 Tojás:pletykaásg.
 Tej:öröm ér.
 Cigány:szerencse.
 Zene hallani:bánat.
 Piros rósa:harag.
 Fehér rózsahalál.
 kereszt:nagy szomorúság.
 Virág:szeretet.
 Méh:tüzet jelent.
 Tűz:pörlekedés.
 Óra:betegség.
 Vargény^a,bab:betegség.
 Sárga pille:betegség.
 Piros pille:egészség.
 Kék ruha:öröm ér.
 Templom:nagy szomorúság.
 hal:eső lesz.
 Kányakárogás:rossz idő lesz.
 Embertrágya:nagy szerencse ér.
 Kigyó:irigység,veszekedés.
 Ibolya:szép lányt jelent.
 Eper:harag.
 Erdő:nánatod lesz.
 fehér szőlő:nagy haszon.
 Fekete szőlő:nagy kár ér.
 Asszony:vendég jön.
 Férfi:öröm ér.
 Levél:levelet kapsz.
 Bivaly,ördög,ökör:szeles idő lesz.
 Felhő:bánat ér.
 Széna:szerencse.
 Égi jelenség:nagy öröm.
 Kis csirka:árvaság.
 Repülő madár:rossz hirt kapsz.

Csurgó,Borbély Teréz,1913.

Ha valaki útra indul, ne nézzen vissza, mert nem lesz szerencséje.
A szemetet ne söpörd ki újévkor, mert kiszöröd a házból a szerencsét.

Ha elmegy a vendég ne tedd be utána az ajtót, mert elveszed a szerencsáját.

A vissza/idézett/járó katona lelke.

Amikor a lánynak meghalt a vőlegénye, szeretett volna ha ujar láthatta volna. Elment a javósasszonyhoz, hogy mit tegyen. Az mondja a Katan néni, én megmondom, de meg kell ám aszt néked fűzetned, mer másként nem lesz szerencséd. Éjtel egy órakor menykia temetőbe és hozd el a vőlegényed keresztjét, és azzal másnap egy órakor éjjel, rakjál tüzet. Tegyel föl kukoricakását főzni és azzal főzd meg. Amikor a kása fpr, akkor mondjad: pöty kása, pöty kása, gyere haza rózsám! Ezt háromszor mond és megládd, hogy hazagyün. Így is volt, amikor háromszor elmondta a lány eccer csak kopogtatnak az ablakon; kiszól a lány, hogy ki az? - Én vagyok édes rózsám, gyere ki! Meggyüttem hozzád. - Nagy öfűmmel kimegy a lány, látja, hogy egy katona ül a lován, és odaszaled hozz és megcsókulják egymást. Aszongy neki, gyere rózsám, ülj föl a lovamra, elviszlek oda, ahol én lakom. - Föl is ült a lány és gyorsan vágatnak, ahogy csak tudott a ló szaladni. Közben kérdezte mindig a lányt: A holdvilág lassan jár, A katona gyorsan jár, Félsz-e édes rózsám? A lány mindig azt mondta: Nem félek a Jézus nevébe. - Eccer csak megérkeztek a temetőbe, aszonta a katona, na rózsám szállj le a lovamról itt az én lakásom. Odaálltak egy méj sir széléhez. Megszólalt a kokas. Ekkor eszt monta a katona a lánynak, az én időm lejárt, el kell mennem, Isten véd rózsám! És beleugrott a sirba, és összechapódott a föld, úgy hogy a lánynak a szoknyáját odacsipte. Akkor elkezdett a lány sirni. Nagyon félt, el kellett tépni a szoknyája szélit, úgy tudoz a sirtul elszabadulni. A ló meg eltűnt közben. - A lány nem mert utbak indulni a nagy éjjelbe, sirt és ezekkel a szavakkal mondta: Jó Istenem, szüz Mária, Szant József, segítsetek innejd meg, hogy haza kerüljek élve. Közbe szidta a javósasszonyt, hogy mért fogadott neki szót... Közben észibe gyutott, hogy van a temetőben egy sirház, és elment oda slútta, hogy nyidva van. Bement és leguggolt egyik sarkába, és eccer kokaskukorékolást hallott; no, mont már csakmegvérad, gondulta magába. Eccer csak kopogást hallott. Űj jöhet ide ijenkor? Vetette magár a bersztet!, És bement hozzá egy férfi, a temetőőr volt, és kérdi tőle, hát te mit keresel itt, hogyan kerülsz ide? S akkor a lány elmondta, hogy a katona vőlegénye hozta ide. Kérdi az ör, hol lakol? - Mondja, hogy bent a visnyei faluban. - Hony hívnek? - Mondja a lány: Horváth Rozí! - Hát innejd el kell

16

távoznod, itt élő ember nem maradhat, mert észrevesznek a bojtólelkek és széttépnek letten. A lány nagyon félt és könyörgött, hogy mutassa meg neki az utat. Azt mondja a temetőőr, mit gondulsz, hol van ide Visnye 5-6 falun kell keresztülmenned, na azért gyere, megmutatom, aztán Isten nevével csak monnj! - Mire fölkiál a Nap, majd csak hahahaérek, így is történt.... "Édesanyámtól hallottam, ő meg az öreganyámtól" - mondotta Borbély Terét, 1913.

-

Ez egy történet Jézusval, édesapámtól tanultam. Jézus, amikor a földön járt, kiment a mezőre. Láta, hogy az emberek dolgoznak, vetnek. Oda megy és megkérdi őket, mit csináltok, elvetitek a magot? - Az egyik ember feleli, elveszük, hogy teremjön jövőre. Jézus mondja: a te magotok ki is csirázik, ki is kel, de termést nem hoz, csak konkójt fog teremni, de majd amit én vetek, az dusan fog teremni. Ezzel J Jézus elment. - Az emberek összemertek egy csomóba és tanadodtak rajta, ki lehet ez az ember, hogy tudja azt, hogy a mi gabonánk nem fog teremni? - Az egyik ember mondta, ne tanakodjatok azon, ez az ember nem mondott igazat, dolgozzatok tovább. - Megérkezett a tavasz, kikelt a gabona. Az egyik ember kijár a mezőre, és mindig várta, hogy miben nagy a gabona, csak fej nincs rajta, és sok-sok konkójt nőtt közte. Hazamegy és panaszkodik a feleségének, hát tudod asszony, kint voltam a buzaföldön, ojt szép nagy, de fej/kalász/ egyik száron sincsen. Asszonya az asszon, emlíkezzél csak vissza, hogy amikor vetettük a magot, odagyütt egy ember, aki ezt így megmondta nekünk; igye akkor nem hittük el. - Hát mást pedig kixx kell menni mindenkinek a mezőre és a konkót ki kell irtani a buzából, hogy ismételten teremgyen. - Így volt., monda Borbély Terét

Történet Máriával és Józsefről

Mária és József elindultak számarval vándoruttra, és eljutottak a tengerig. Amikor odaérkeztek, látnak egy nagyon szép kaput, amik zöldk ágakkal ki van díszítve, és egy asszony áll a kapu alatt, a tenger partjánál. Odaváza József a számrát és nekidülve gondolkodik, és nézi a kaput. Mária is odamegy az asszonyhoz és mondja Józsefnek: kapu van, csak hid nincsen. Akkor Mária megkérdi az asszonyt, te hogyan gyüttél át a tengeren? Mongy az asszony, látod azt a csónakot a parton? - Mária feleli, látom! - Azzal jöttem én mondja az asszony. Mária kérdi, és kinek a segítségével jutottál át? - Máriájéval, feleli az asszony! - Ezzel az asszony megfordul és elment. - Mária és József sokáig néztek utána. Ecce csak megszólal Mária és mondja Józsefnek: forduljunk vissza. Ekkor József megetette a számrát, ahátáról levette

a zsákot, amibe ennivalót vittek a számárnak. És amikor a számárja jól lakott, odavezette a tenger vizéhez és megitatta, és veasszójével rácsapott egyet és elindultak hazafelé. József vezette a szamarat, Mária ment utánuk, és így értek haza. - Azért van minden számárnak kereszt a hátán. - Csak tessék ezt megfigyelni, ha lát tanár ur szamarat, hogy igaz!

Csurgó. Borbély Teréz, 1913.

Názáretben van egy ostromfa,
 Kívül aranyos, belül gyémántos,
 Odaját Szüzanya szent fiáValk keresni.
 Zörgessetek, csörgessetek,
 És itt megtaláltatik.

Apostolok jönnek,
 Kérdezi tőlük Szüzanya,
 Nem láttátok szent fiamat,
 A bázareti Jézust?
 Nem láttuk, nem láttuk,
 Mink is azt keressük.

Menj el Péter, menj el
 A fekete hegyek alá,
 Kijálcsd, hirdesd,
 Nem-e látták szent fiamat,
 Az ártatlan magzatpmat?

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Borbély Teréz/1913/ apjától hallotta ezt az egyházi szentelmény-sértő emberrel megeseett tröténetet:

"Kanizsa környékén egy kisebb falu is volt ott régen. Egy parasztbácsi elment ki a szállóbe Gyümölcsoltó Bolgogasszonykor, hogy megpucolja a fákat. Felesége nem akarta elengedni, aszonta neki, hogy te ember, ne menj el, tudod, hogy máma nagy ünnep van. Az ember nem fogadott szót. Dehonem megyek el-aszongya-. Elment és amikor fölmászott a gyümölcsfára, annyi hangyál lepte meg, nagy öreg hangyálok! Menneél jobban söpörte le magáról a hangyálokat, annál több rakódott rája, úgy hogy teljessen leették róla /a husát/, csak a csontja maradt meg és ott a hejszinen meg is halt. Ott Kanizsa mellett van egy kis kápolna, oda be izs van építve ez a csontváz-ember.

Van egy másik történeti dolog a kutasai Boronkai uraságról. Régi-régi időbe- édesapám is sokszor szokta ezt elmesélni-, meg ezek a parádés-kocsisok szokták egymásnak is mesélni. Már azóta volt fia is, az az uraság ajis meghätt, meg a másik uraság is meghätt... Hát nagyon döglöttek az uraság bivaíjai. Aszonta a parádés-kocsissának, hogy fogjál be! Kiviszel a tanyára. S kiment. Amikor odajér a tanyára, azt mondja a gulásnak, hány bivalom döglött meg máma? Hát, méltóságos ur, öt-hat darab. Azt mondja, van itt nálad kisbalta? Van, mondja a gulás. Na, akkor hozd ide s gyere velem oda, ahol fekszik a döglött bival. És odamentek és a kisbaltával széttaradboltatta a bivalt ojan darabokra, amijennel a kezibe elbirta. És földobálta az ég felé és asz monta: Ne Isten, ha elvetted, akkor edd meg! Amikor kitöltötte az uraság a bosszuját, akkor fölült a hintóra és aszonta a kocsisnak, hogy hajts, menjünk haza! Hát, persze a parádés-kocsisoknak nem volt szabad hátrafelé nézni, se oldalra, csak egyenessen előre. Mikor hazaér a kastélhoz, hogy beáll a kocsis, érezte, hogy a hintó meglíbbent; tán hogy leszállt az uraság. Erre hátranézett, látta hogy nincs fenn az uraság. Erre ement az istállóhol és kifogta a lovakat. Amikor kifogja, bevezetá az istállóba a lovakat, megy az uraságné nagy ijedvel, s kérdi a kocsost, hogy hol hagyta az uraság urat? Nem hozta haza? Kérem, méltóságos asszony én hazahoztam. Hát nincs sehol a lakásba. Hát kérem akkor nem tudom, hogy hol van, de jén hazahoztam. Akkor az uraságné visszame a kastélba, hivta az inasát, szobalányokat, hogy keressék meg az uraságot. Nézték az összes szobákat mind. És ahogy bementek a hálósobába, egy nagy kutyafejet láttak az égy alatt. A többi része meg emberi alak volt az uraság ruhájába. Hát, mingyá fölismerték, hogy ez az uraság. Akkor a báróné nagyon megijedett, kezdett nagyon sirni, hivatta a papot, hogy szenteíje meg és imádkozzon érte. Kiment az istállóba és megkérdezte a kocsist, hogy micsinyát az uraság a pusztán? A kocsis emonta, hogy nagyon ceunya dógot csinyát az uraság a tanyán... Nem tudták visszaváltóztatni. És akkor építettett az uraságné a kastéltó egy földalatti utat s azon járt az

uraság a templomba. És akkor körü-körü a templom körü építettett az uraságné minden szentbő egy szobrot. Még izz voltak a szobrok, még én is láttam, mer én od bermákoztam régen. Még izz vótak a szobrok mindaddig, amig a front nem jött be. Akkor szétlödözték."

Haj regő rajta,
aszt is megadhatya
aza nagy uristen,
ennek a gazdának,
tölcsön kalbászt eleget
Szegény regőlőknek.

Haj regő rajta,
agyisten jó estét
ennek a gazdának,
az a nagy uristen
aszt is megadhatya,
Süssön főzönn eleget
Szegény regőlőknek.

Haj regő rajta
aszt is megadhatya
az a nagy uristen
Ennek a gazdának
két szép tehenet,
tejet vaját eleget,
had Süssenek rétest
Szegény regőlőknek.

Haj regő rajta,
aszt is megadhatya
aza a nagy uristen
ennek a gazdának
Sok disznaja legyen,
diszno mellé malcot
malac mellé kulacsot
kulacs melé jó bort,
jó bor melé Pecsényét
Szegény regőlőknek.

Haj regő rajta
aszt is megadhatya
az a nagy uristen
ennek a gazdának,
jövőre is edheson
szegény regőlőknek,
haj regő rajta.

Haj regő rajta,
elmegyünk,elmegyünk
agyonsietn jockakát
ennek a gazdának,
köszönyük a vacsorát
az egész családnak,
Haj regő rajta.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

A regőséneket feltehetően később írta így
le, vagy egészítette ki. U. i. első magnós fel-
vételem alkalmával Czmerk József/1899/
énekelte Borbély Teréz lakásán.

Drága szép Ilonám,
Aggyisten jó napot!
Eljöttem teérted,
Ülj föl a kocsimra!

Gyü te Fakó,gyü te Piros,
Fussatok,vágtatval,
Ilona,Ilona,a kocsi hátujba.

Drága szép Ilonám,
Elvászlek most messzű,
Erdő sűrűjébe,
Rigó fütyülésbe.
Vadrózsák nyillanak,
Ahol mi tanyázunk.
Ilona,Ilona,drága szép Ilonám!
Gyü te Piros,Gyü te Fakó!
Fussatok vágtatval.
Ilona,Ilona,a kocsi hátujba.

Drága szép Ilonám,
Itt van már az erdő,
Sálj le a kocsimról,
Nem látja most senki.
Terítsd le a szoknyád
Vadrózsafa alá,
Ilona,Ilona,drága szép Ilonám!
Vadrózsafa ága,
Hajlik Ilonámra.
Szép fekete haja,
Tele van rózsával,
Ilona,Ilona,drága szép Ilonám,
Ugye jó itt lenni,
Ugye szép itt lenni?

Sir az öreg cigány,
Meggzökött a lánya,
Sandárokát hívja,
Keressék lányomat!
Ilona,Ilona,drága szép Ilonám!
Sir az édesapád,sir az édesanyád.

Sandárok üzennek
 A báró fiának,
 Hozza meg Ilonát,
 Mert sir a cigányság.
 Ilona, Ilona, ülj föl a kocsimra,
 Visszaviszlek oda,
 Honnadjd elhoztalak.
 Sir az édesapád,
 Sir az édesanyág,
 Sirat téged az egész cigányság.

Gyü te Piros, gyü te Fakó!
 Fussatok vágatval!
 Ilona, Ilona a kocsi hátuljba!

Drága szép Ilonám,
 Jaj, de éhes vagyok!
 Füstölög a kémény,
 Talán itthol vannak,
 Menj be szép Ilonám,
 Valamit csak adnak,
 Kérjál a zuhasnak,
 Mit az Isten adott!

Aggyisten jó napot!
 Szegény özvegyasszony,
 Adjál az utasnak,
 Mit az Isten adott!
 Nem adhatok én mást
 Egy keré-kenyeret,
 Nincs énnékem semmim,
 Hat apró gyermekem.

Köszönöm, köszönöm
 A szive jóságát,
 Hátul a tarisznyám,
 Tögye bele hátú!
 Áldja meg az Isten
 Minden jóvoltjával,
 Áldja meg, áldja meg
 A hat kis családjával!

Mit kaptál, mit kaptál,
 Drága szép Ilonám?
 Nem kaptam egyebet,
 Egy keré-kenyeret.
 Gyí te Piros, gyí te Fakó!
 Fussatok vágatval!
 Ilona, Ilona a kicsi hátújba.

Dráda szép Ilonám,
 Megérkeztünk most már,
 Szállj le a kocsimról,
 Ne lássa az anyád!
 Áldjon meg az Isten
 Minden javajóval!
 Gondulj sokat reám,
 A báró fijára!

Aggyisten jó napot!
 Kedves édesanyám,
 Ne sirassál engem,
 Visszajöttem hozzád.
 Ilona, Ilona, sápadt lett az arcád
 Hová lett lányságod,
 Hol van a szép ruhád?
 A ruhám elfogyott
 Az ennivalóra,
 A lányságom maradt
 A rózsabokor alatt.

Kedves édesanyám!
 Haggy magamra engöm,
 Hadd irjak levelet,
 Annak, kit szeretek.
 Irom a levelet a báró fiának,
 Gondul-e még reám,
 A szép Ilonára?
 ervad már a rózsa
 Ott ahol mi jártunk,
 Sárgulnak levelek
 Ott az egész tájan.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Báro baladája a mikor meg szöktete a cigánylányt és el vite az erdőbe kocsijával,ot tanyázot vele,igy szol,

1 Ilona,Ilona új föl a kocsimra,

el viszlek meszire,erő közepébe,

Gyi te Piros gyi te Fako fusatok vágatva,

Ilona,ilona a kocsi hárujába.

2 Drága szép ilonám meg érkesztünk most már,

id van már az erdő szálle a kocsimrol,

terisd le a szoknyád a vedrósafa alá.

Ilona Ilona Drága szép Ilonám.

3 Vadrósafa ága hejlik ilonára,

szép fekete haja tele van rósával,

Drága szép ilonám ugy jo it leni,

drága szép ilonám ugye szép it leni.

8 Drága szép Ilonám jajde éhes vagyok

füstölög a kémény talán ithol vannak.

meny be szép Ilonám valamit majd annak.

9 Agy isten jo napot szegény özvegy aszony,

agyál a jutasnak mit az isten adot,

nincs énékem semmim csak 6 apro gyermekem,

nem adhatok én mást csak karé kenyeret.

10 Köszönöm köszönöm a szive jóságát

hátul a tarisznyám tögye bele hátul,

álgya meg az Isten minden jo voltyával,

álgya meg álgya meg a 6 t kis csalágyával.

11 Mit kaptál,mit kaptál drága szép Ilonám,

nem kaptam egyebet csak egy karé kenyeret,

Gyi te piros,gyi te fako fusatok vágatva,

Ilona ilon a kocsi hátujába.

4 Mőgy az őreg cigány a Sandárokat hívja
 keresék lányomat, mőg szőköt ilona.
 Ilona Ilona sir a édes apád, sir az édes anyád
 az egész cigánység,
 gyer^e vissza hozánk kedves szép Ilonánk.

5 Sandárok keresik a báronak fiját,
 meg is taláták őt és beszélnek hozá
 Báro uram kérem hol van a cigánylány,
 vigye vissza most már mer rúg a cigánység

6 Drága szép Ilonám új föl a kocsimra
 visza viszlek oda hunajd elhosztalek.
 Sir az édes apád sir az édes anyád,
 a zegész cigánység drága szép Ilonám.

7 gyi te piros gyi te fako fusatok vágatval,
 Ilona ilon a kocsi hátujába.

13 Drága szép Ilonám heza értünk most már
 száj le a kocsimról ne lássa a zanyád,
 álgyon meg az isten minden jowalgyúval
 gonduj sokat reám a báro fijára.

14 Agy isten jo napot kedves édes anyám
 nesirasál engem vissza jötem hozád.
 Ilona Ilona sápat let az arcád,
 hovú let lányságod hol van a szép ruhád.

15 kedves édes anyám ne pirongas engöm
 a lányságom marat a Rosabokoralet,
 a ruhám el fogyota zenivelóra.

16 kedves édes anyám hagy magamra engöm,
 had irjek levelet akit én szeretek,
 irom a levelem a báro fijának,
 gondol e még énrám a szép Ilonára

hervad már a róse ot ahol mi jártunk,
 én is elhervadok tudom nem sokára
 kedves kis angyalom de szeretlek réged
 Sok sok könyveimet el hullajtok érted
 álgyon meg az isten minden jóvalgyával
 gonduj sokat reám a szép ilonára.

ez a cigánylány baladája
 es nem müdal eszt mér régen ugy hiszem föl vete csak nem így mert
 még jutot eszembe hozá.eszt édes apámtol van.

Bakter Nota

esik a ho fuja szél fuj a szél
 Balag a bakter a vasut közepén,
 2-3 et fűgyent a gőzös masina,
 Sijes bakter a sopompó nincs nyitval.

a pávadelhoz még ez következik,
 El visznek meszüre hoszu utra viszenk,
 Ilova börtönbe engemet bétesznek,
 Iron a levelem az édes anyánnak
 ne várgya a fíját,nincsmár szabadulás.
 Csilagok csilagok énrám nem ragyoktok,
 édes anyám házát körülragyogjátok.

Caurgó,Borbély Teréz,1913./kézirésos levele után/

Lefeszek én ágyamba,
 Rózsás kis koporsómba,
 Még a testem pihenik,
 "elkem el ne aludgyék.
 Fehér rózsza Mária,
 Engem Jézus találjon,
 Szent lelkével szeressen,
 Szent halálával megváltson.
 Szól a kokas, három óra,
 Kelj, fel, kelj fel szűz Mária!
 Szent fiadat elfogták,
 Vasvesszővel verették,
 Hét csepp vére elcseppent,
 Az angyalok felszedték,
 Krisztus elejbe vitették,
 Ők előtte sirval letették.
 Szent szó, szent beszéd, Aki ezt az imádságot
 Este lefektében, reggel fölkelteében
 Elmondja, az megmenekszik a hét méjséges büntől.

Elindult Mária hosszú, messze útra,
 Sirval keresi Jézusát, sehom nem találja.
 Elvitték a sidók, meg is kötöztették,
 Elfáradt Mária a nagy bánatában,
 Pihenj meg énnálam, bánatom megosztom
 szomoru, elfáradt arcáddal.
 Elindult Mária hosszú, messze utra,
 Sirval keresi Jézusát,
 Sehol nem találja.
 Apostolok jönnek,
 Megkérdezi őket,
 Nem láttátok szentűfiamat,
 Az ártatlan magzatomat?
 A Názáreti Jézust!
 Nem láttuk, nem láttuk,
 Mink is azt keressük!

27

Mária visszafordul a hosszú utjáról,
Lehajtja szent fejét szomorú arcával.
Sok népekkel találkozik,
Megállnak és nézik őt.
Az egyik megszólal, kérdi,
Ki vagy, hová mész?
Mária nem felel,
Lehajtott arccal megy tovább
És leül a kertben.
Kijövén az asszony,
Meglátja, odakiált,
Mária, gyere be énhozzám,
Pihenj meg énnél,
Mégosatom bánatom szomorú arcáddal!

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

A hazajáró katona lelke

A lánynak mekhalt a vőlegénye és szerette volna, hogy lássa. Elment a javósasszonyhoz, hogy monygya mag, mit tegyen. Aszt monta a Kata néni javósasszony: Tudod édes lányom, mit tegyél, en megmondok neked, de meg kell ám eszt nékem fűzetned, mert másként nem lesz szerencséd.

Éjjel egy óraker menny ki a temetőbe és hozd el a vőlegényed kereszttyét és azzal másnap egy óraker éjjel rakjál tüzet. Tegyél föl kukoricakását és azzal főzd meg. Amikor a kása forr, akkor mongyad: "Pötty kása, pötty kása, gyere haza rózsám". Ezt háromszor mondod és meglátod, hogy hazagyün. Így is volt. És amikor háromszor elmonta a lány, eccercsak kopogtatnak a zablakon. Kiszóll a lány, hogy ki az?.. Én vagyok édes rózsám, gyere ki, meggyüttem hozzád. Nagy örömmel kimegy a lány, látja, hogy egy katona áll a lován, és odaszalad hozzá és megcsókulják egymást. És aszt monta neki, gyer rózsám új föl a lovamra, elviszlek oda, ahol én lakom... Föl is ült a leány és amijen gyorsan vágatval csak tudott a ló szaladni, úgy vitte. Közben kérdeszte mindig a lányt: "Holdvilág lassan jár, holt katona gyorsan jár, félsz-e édes rózsám?" A lány mindig aszt monta: "Nem félek a Jézus nevében". Eccercsak megérkesztek egy temetőbe. Itt aszt mongya ja katona: no rózsám, száj le a lovamról, itt a zén lakásom. Oda álltak egy méj sir széléhez... Eccercsak mekszóllalgt a kokas'ekkor aszt monta a katona a lánynak: lejárt a zén időm, el kell mennem, isten veled rózsám; és beugrott a sirba. És összecsapódott a föld, uty hogy a lánynak a szoknyáját odacsipte. Ekkor el kezdett a lány sirni, nagyon félt. El kellett tépni a szoknyája szélit, ityx tudott a sirtól megszabadulni. A ló meg eltűnt. Most a lány a nagy éjjelnek mem mert uának indulni. Sirt és ezeket a szavakat monta: szencséges jóisten, szűz Mária, segicsetek innejd meg, hogy haza kerülhessek élve... Közben szitta a javósasszont, hogy mért is fogadott neki szót: vén boszorkány, tüskére, égetnivaló, hogy a hét nyavaja üsse meg, hova elhozatot engem, tüskén, árkon, vizen keresztül. Szencséges isten, Nárija, szent József segicsetek haza innejd.... Közben eszibe jutott, hogy vanx a temetőbe sírház, ahová a halottakat szokták betenni. Elment oda. Látta, hogy nyitval van az ajtaja. Bement és legugorcult egyik sarkába és ott sirdogált. Eccercsak hallott kokaskukorékolást a messzeségből. Na mos már csak megvérad, monta magában. Eccercsak kopogást hallott, Ki járhat itt ijenkor? Vetette magára fojton a keresztet. Szencséges isten, Mária, Szent József, segicsetek meg. És bement hozzá egy férfi, a temető-

Őr s kérdi a lányt dühösen: hát te mit keresel itt, hogyan kerülsz ide ebbe a nagy éjjelbe? Ekkor a lány remegő hangon mondta: egy holt katona-völégényem hozott ide.. Hol lakol? Montá, hogy lent a visnyei faluban. Hogy hinak? Horvát Rózsi. Hát innejd el kell távoznod, itt élő ember nem maradhat; észrevesznek a bojgó lelkek, széttépnek itten. Nagyon félt a lány és összetett kézzel könyörgött, hogy mutassa meg a zátat merre vezet, hogy haza kerülhessen. Ekkor aszt mongya a /teremőr/ temetőőr: a teremtesedet, mit gondusz, hol van ide a visnyei falu uttya? Őt-hat falun kell keresztülmenned. No gyere, megmutasztóm, osztán istenhirével csak menny... Köszönöm jóságát, mire fölkel a nap, maj csak hazaérek. "igy történt. Édesanyámtul tanultam, ő meg öreganyámtól"

Csurgó Borbély Teréz, 1913.

Ej, széna, széna,
 Széna szakadéka,
 Benne van egy
 Kerék asszony,
 Kerék kis menyecske,
 Kapd el, kikit szeretsz!
 Ezt szeretem, ezt kedvelem,
 Komámasszony lányát.
 Szép szedett rózsza,
 Városi magja,
 Fekete festékje,
 Fehér galambocska,
 Péteré a laska,
 Fújd meg János
 A sipodat,
 Ketten járjunk táncot.
 Ha ketten sem tudjuk,
 Mejjiket válasszuk,
 Tán a legszebbiket.

Fehér lilomszál,
 Ugorj a Dunába,
 Támasz mög magadat
 Két arynpácával,
 Meg is simikodjál,
 Meg is mosakodjál,
 Töröld meg magadat
 Valaki kötényébe!

Elmentem én az erdőbe
 Fát szödögetni,
 Utánnam gyűtt: édesanyám
 Hátba veregetni.
 Nád közé bújtam,
 Nádsipot csináltam,
 Édesanyám azt mondta,
 Gyere ki te Józsika!

Három alma, meg egy fél,
 Szomszéd Pista de kevéj,
 Fére van a kalapja,
 Ugy áll kint a kapuba.

Hol voltál báránkám?
 Kertek alatt asszonkám!
 Mit ettél báránkám?
 Zöld füvecskét asszonkám!
 Mit ittál báránkám?
 Forrásvizet asszonkám!
 Ki vert meg báránkám?
 Juhász bácsi, asszonkám!
 Mivel vert báránkám?
 Furkósbottal, asszonkám!
 Hogyan sirtál báránkám?
 Mehee, mehee, asszonkám!

Mit kerülöd, mit fordulod az én házam táját?
 Lányodnak szépjéből javát válogatnám!
 Nincs nékem, nincs nékem szép eladó lá-
 Ne tagadd asszon, ne tagadd, mert ^{nyom} bizony jól láttam,
 Piros almát árult,
 Vettem ^(s) belőle,
 Most is van a zsebembe.
 Holnap jövök, holnap jövök,
 Hat kocsival, hat lóval,
 Mind a hat ló fahér leszén,
 Zildág-zöldág. Ez lesz a mi menyenk!

Süss ki nap, Szent Górgy nap!
 Kertek alatt a kisbáran maj mögfagy!

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Sirt az anyám, amikor megszülettem,
 De még jobban, mikor menyasszony lettem,
 Sírhat az anyám, nem sokáig leszek a tied,
 Barna legény köti le a szívemet.

Rózsa, rózsagömböskék leszakítanak,
 Mit mondanál babam, ha elhagynálak?
 Azt mondanám, áldjon meg az igaz természető,
 Mert nem voltál igaz szívű szentőm.

Szépen nyílnak a mezeivirágok,
 Férhez mennek előlem a szép lányok,
 Nem sül marad a számomra még egy sem,
 Kit a szívem, az árva szívem szeressen.

Mind lehullott a levele a fának,
 Kisangyalom, rég nem járok utánad,
 Jártam hozzád sok esőben, nagy sárban,
 Kisangyalom, de csak mindan hiába.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Este van már, de sötét lett a puszta,
 Hazfelé szól a guja kolompja,
 Hazamegyek, leheverek subámra,
 Rágondolok az én kedves babámra.

Este van már, besötétült a határ,
 Kedves rózsám, szeretsz-e még igazán?
 Egy szép rózsát szakítottam számodra,
 Neked adom azt a jövő farsangra.

Sem eső nem esik, sem felhő nem látszik,
 Mégis az én bundám két oldala ázik,
 Dehogyan ne áznék, mikor mindig sirok,
 Bánatom árjával már többé nem bírok.

Sír az egyik szemem,
 A másik könnyezik,
 Sirjon mind a kettő,
 Mint a záporosó;

Tisza vize széles nagyon,
 De annak is partja nagyon,
 Csak a bűnnek nincs határa,
 Elehalok nemsokára,
 Nem szánt, vet az égi madár,
 Mégis eltartja a határ,
 Én se szántok, se nem vetek,
 Én is csak úgy éldegélek.

Ha fölmegegyek a budai hegyekre,
 Föltekintek a csillagos nagy égre,
 Csillagos ég, merre van a szép magyar hazám,
 Merre sirat engem az édesanyám?

Édesanyám, ki a lány, ha én nem,
 Ki fésűli föl a haját, ha én nem?
 Felfésülöm az én göndör hajamat,
 Legszébb legényt szettem a faluban.

Barna kislány magassarkú cipője,
 Rugja a port a patika elejbe,
 Látod, kislány, milyen jó a fényes patika,
 Halvány arcod pirosra kipucolja.

Bújdosom a kerek földön,
Szomoruság jártam-költöm,
Meg se hinak hol pihenni,
Nem ösmer itt engöm senki.

-

Árva vagyok, mind az árva gerlice,
Édes rózsám, mér nem jöttél el ide,
A szívemet majd mögöli a bánat,
Éjjél-nappal sirdogálok utánad.

Árva madár leveletlen fatetön,
Nincsen párod, nekem sincs már szeretóm,
Vigy el engem magaddal az erdőbe,
Ott ássuk meg egymás sirját előre.

-

Hozd át révész a deregjét,
Vigy át hamar, ha szeretsz még,
Drága pénz^lesz, csók lesz a szám,
Megigérem, meg is adnám.

Kincsem, révész, gyere értem,
Jobb lesz túl a keszi réten,
Patyolat a ruha rajtam,
Árva fejed, hova hajtsam.

†Rózsám, áldjon meg az Isten,
Jobb neked túl, nekem innen,
De jó ez a széles árok,
Ezt, tudom, hogy át nem hágod.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Mikor guláslegény voltam,
 Gulám mellett elaludtam,
 Fölébredtem éféltájban,
 Egy gulám sincs az állásba.

Megkerültem állásomat,
 Gulabéli járásomat,
 Mégsem találtam barmomra,
 Csak a régi galambomra.

Másnap reggel fölébredtem,
 Kilenc sandár áll előttem,
 Kilenc sandár, mit akartok?
 Szürke csikót választatok?

Szürke csikóm nem eladó,
 Nicsis rajat a foglaló,
 Szüre csikóm én nem adom,
 Nem is sandár alá való.

Kint a pustán guláslegény vagyok én,
 Harminchárom gulát legeltetek én,
 Ergye babám, fordítsd meg a gulám elejét,
 Le ne legelje a rózsza leűelét.

Guláslegény hajt a kutra itatni,
 A babája vizet visz mosogatni,
 Ojan lassan huzza föl a sudárfát,
 Ugy hallgatja a babája panaszát.

Kint a pusztán juhász vagyok,
 Nem fekszek én sejem ágyon,
 Leteritem a subámat,
 Oda várom a babámat.

Esik eső, de nem ázok,
 Szomorufüz alá állok,
 Minden ága lehalik rám,
 Nem ázik a szegény juhász.

Kimögyök én a pusztára,
 Fölkeresem a rózsámat,
 Fölkeresem, megkérdezem,
 Szeret-e még, úgy mint régen?
 Nem volt senki a pusztába,
 Mind elmentek a juhászok,
 Jaj, Istenem, merre menjek,
 Hol találom az enyémet?

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Kint a pustán gujáslegény vagyok én
 Harminchárom guját legeltetek én,
 Ergye babám tereld meg az elejét,
 Le ne legelje a szőlő levelét.

Kék szivárvány koszoruzza az eget,
 Elrabolták a kedves szeretőmet,
 Elrablították tőlem azt az egyet is,
 Vegyétek el hát az életemet is.

A csurgói kertek alatt fojik el a nagy árviz,
 Ne menj arra barna kislány, mer elvisz,
 Elviszi a rózsaszínű szoknyádat,
 Mit veszel fel barna kislány majd a jövő vasárnap.

Végigmegyek a csurgói főutcán,
 Elejbém jön az a legény, ai haragszik reám,
 Hogy is lehet egy legénynek ojan a szive,
 Hogy a kedves szeretőjét kitagadja belőle?

Ha majd egyszer, ha majd ~~egyszer~~ levisnek az egyesbe,
 Vasat vernek, vasat vernek lábamra és kezemre,
 Szofitja a kezemet, a bánat a szívemet,
 Babám szive, babaám szive a bánattól megreped.

Uccu banya, ugorj egyet,
 Ne sajnáld a cipellődöt,
 Ha leszakad ujat veszek,
 Azért is a tiéd leszek.

Egy szem kökény, két szem kökény,
 Tátottszáju béfeslegény,
 Mír etted meg a vakarcsot,
 Azér nem nőtt ki a bajcod.

Sej, kertek alatt kinyilott a vadrózsa,
 Gyertek lányok, szedjükle azt csokorba,
 Szedje le hát minden lány a magáét,
 Sej, ne szeresse egyik a másikáét.
 Sej, barna kislány, mid viszel a kosárba?
 Mi van a te szived alá bezárva?
 Ollan bánat szoritja aszívemet,
 Sej, messze vitték el az én szeretőmet;

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Nem akar az ürübárány legelni,
 Csengetyűjét szomoruan pengett,
 Idegen szöveget érez a mezőbe,
 Hátrateként, hat zsandár jön eléve.

Hat zsandárnak nincsen annyi hatalma,
 Hogy engem a nyájamtól elhajtana,
 Mert én addig el sem válok nyájamtól,
 Még számadóm ki nem jön a csárdából.

-
 Édesanyám, az űa szál rozmaringot,
 Amit nékem a hütlen babám odadott,
 Tegye bele a vízbe a pohárba,
 Jó lesz a babám esküvőjénappjára.

Egye fene a gőzösnek kerekét,
 Mindelvitte a legények elejét,
 Maradt itthon kettő-három nyomorult,
 Lányok, lányok, az ég is rátok borult.

-
 Bakony-erdő kővel van bekerítve,
 Batyár vagyok a bakonyi erdőbe,
 Jaj, Istenem eressz rám kis harmatot,
 Hadd mossa le szívemről a bánatot.

Édesanyám sokat intett a jóra,
 Hogy ne menjek el a csárdaajtóba,
 Mert bevágják az én árva fejemet,
 Nincsen senki ki bekössön engemet.

-Édesanyám fölneveltél engemet,
 De nem tudod az én bus életemet,
 Mert ha tudnád az én bus életemet,
 Éjjel-nappal siratgatnál engemet.

Édesanyám, mért szültél a világra!
 Tizenhármas ágyúgoló számára,
 Tizenhármas ágyúgoló eltalál,
 Azt se mondom, voltál-e édesanyám.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Este kezdtem a lovamat nyergelni,
 Reggelig tart a szerszámot rárakni,
 Lovam hátam ragyog, fénylik a szerszám,
 Gyáva legény, ki szeretőt nem talál.

Éfél után kettőt ütött az óra,
 Csak azt kérdik, ki dalol a faluba?
 Én dalolok, mert nem rudok elaludni,
 Fája a szívem, meg kell annak hasadni.

Éfél után kettőt ütött az óra,
 Hazfelé szóla gula kolompja,
 Hazamegyek, leterittem a subámat,
 Rágondulok az én kedves babámra.

Édesanyám udvarába van egy száraz nyárfa,
 Tetejére, tetejére rászállott a kánya,
 Látod babám, ládod, az azt a száraz ágot,
 Soha többet nem virágzik, nem leszek a párod.
 Ha kimegyek az erdőbe este sétálgatni,
 Ott hallom a kakukkmadárt szépen énekelni,
 Szólj még egyet kakukkmadár, mondd, hogy árva vagyok,
 Kit szerettem a faluban, örökre elhagyott.

Szürke szamár szomorkodik,
 A gazdája jó bort iszik,
 Ne szomorkodj szürke szamár,
 Majd elhajtlak a nyáj után.

Iszoma bort, rugoma port,
 Szeretem én a szép asszonyt,
 Szép asszonymnak árbrázata
 Visz engem a gyalázatra.

Elmúlt kettő, vagyis három,
 A rózsámat nem találom,
 Messze elment idegenbe,
 Hirt sem hálótam felőle.

Csurgó, Borbély Tezár, 1913.

Kiskendőmnek, nagy kendőmnek jaj, de hosszú a sarka,
 Lehajolok, a lábamfejét takarja,
 Eladoma százforintos sejemkendőmet,
 Kiváttom a laktanyából egy egybéli szeretőmet.

Vlgigmegyek, vágigmegyek a csurgói főutcán,
 Bekopogok a kedvesem ablakán,
 Ne kopogtass szép kedvesem, inkább gyere be,
 Ölelésre, páros csókra vár a karom idebe.

-
 Csárda mellett vasalják a lovamat,
 Ki kell menni már Csurgóból magamnak,
 Még a lovam kese lábát vasalják,
 A babámat a csárdába sorozzák.

Beüzentem a szeretőm anyjának,
 Más szeretőt keressen a fiának,
 Mert én innejd nemsokára elmegyek,
 A fiának szeretője nem leszek.

-
 Sej, új a cipőm, el akarom vásárolni,
 De az anyám nem akarja engedni,
 Engedd anyám, engedd anyám, nem a te pénzed áta,
 Sej, én kerestem a csurgai határba.

Sej, alig várom, hogy a nap lenyugodjon,
 Hogy az égen páros csillag ragyogjon,
 Ragyogj csillag fent az égen sokáig,
 Sej, kísérgy el a szeretőm kapujáig.

-
 Édesanyám, a rózsá, a rózsá,
 Én vagyok a legszebbik bábója,
 Bimbájának az ága, az ága,
 Barna legény elhervadt babája.

-
 Erdő, erdő, de magas a teteje,
 Régesrégen lehullott a levele,
 Régesrégen lehullott a levele,
 A kis galamb párját keresi benn.

-
 Buza közé szállta a dalos pacsirta,
 Mert odafönt minden könnyét kisirta,
 Buza közé, buzakalász árnyába,
 Rátalál a rég siratott párjára.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Fakó lovam fel van kantározva,
 Gyertek lányok, szedjétek le róla,
 Sirassatok lányok meg engőmet,
 Az én hervadt gyászos életemet.

Suba, suba, göndörszóró suba,
 Hat ökörért nem adnálak oda,
 Mert az ökör csak járomba való,
 De a suba szép leány takaró

-

Barna legény, ha felül a lovára,
 Berugtat a nadalosi csárdába,
 Ég a csárda, nem hallik a cimbalom,
 Mégis abba mulat az én galambom.

Nem jó csillag lett volna énbőlőlem,
 Nem ragyognék én sokáig az égen,
 Éfélután megkerülném az eget,
 Onnadj nézném, hogy a babám kit szeret.

-

Kopgós a csizmám, amit vettél,
 Nem tagadom rózsám, hogy szerettél,
 Hangoz lesz az utca, merre járom,
 Engem siratnak meg a leányok.

-

Jaj, de nehéz a szerelmet eltitkolni,
 Száraz fügefának zöldülését várni,
 Száraz fügefának sem zöldell az ága,
 Szép a kedves babám, a faluba nincsen párja.

El kell menni három évre katonának,
 Jaj, de nehéz lesz a három év a kaszárnyába,
 Száraz fügefának nem hajt ki az ága,
 Szép a kedves babám, a faluba nincsen párja.

-A gazdának jól megy dolga, sejt, semmire sincs gondja,
 A béresnek a parancsot este ki-kiadja,
 Jóska elmész te szántani, Imre boronálni,
 Te meg Pista itthol maradsz a lányokat vigasztalni.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Jaj, de régen nem láttalak,
Sehol föl sem találtalak,
Piros arcád meghervadott,
Miuta nem csókolgatom.

Erdő, erdő, magas erdő,
Madár lakja tizenkettő,
Ha az elvál a párjától,
Én is elválok babámtól.

Tavasza lesz már,
El fog a hó menni,
De szeretnék
Kék iboja lenni!
Virithék a babám
Kiskertjébe
Hadd tűzne a dobogó keblére.

Sem rózsza, sem iboja nem vagyok,
Csak egy szegény szolgáléány vagyok,
Nem messze van a rózsám tanyája,
Csak epedek, sóhajtok utána.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Szomszédasszon, hallja-e hallja-e?
Marcsa lányát szeretni hagyja-e?
Ha nem hagyja, zárja kalickába,
Hogy ne járjon este el a bálba.

Nem örlet a, nem örlet a kis-csurgói gőzmalom,
Levelet ír, levelet ír az én kedves galambom,
Mit ér nékem a szomorú levele,
Ha én magam, ha én magam nem beszélhetek vele

Kék virággal virágzik a temető,
Szőke leány közt nincs igaz szerető,
Mert a szőke mind hamis szokott lönni,
Csak a barna tud igazán szeretni.

Ázom, ázom, azt gondolom, hogy esik,
Pedig csak az én két szemem könnyezik,
Sirtam is én öröömbe, hogy szeretsz,
Bánatimban, hogy az enyám nem löhető.

Téhen még a rózsafa se virágzik,
Érted voltam gyászba ijjen sokáig,
Nem is ketül többbe, csak egy szavamba,
Ha a rózsza kinyílik a tavaszra.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913

A halálra ítélt húga
/Fehér László/

Fehér László fíkovat lopott,
Kilenc sandár bekisérte,
Eztet Anna meghallotta,
Elment a börtöm ajtóba.

Jó reggel édes kis bátyám!
Életbe vagy, vagy meghaltál?
Se nem élek, se nem halok,
Csak itt a vason kucorgok.

Jó reggel, jó foglár uram!
Eressze ki a bátyámat!
Adok kendnek száz aranyat,
Csak eressze a bátyámat!

Nem kell nékem száz aranyad,
Csak egy éjjeli hálásod.
Eztet László meghallotta,
Ne hélj véle egy éjszaka,
Gyöngykoszorúd elhullatja,
A bátyádat felakassza.

Fehér Anna nem hallgatta,
Meghált véle egy éjszaka,
Gyöngykoszorút elhullatta,
A bátyát fölakasztatta.

Éjfél van már, nem aluszok,
Az erdőbe lármát hallok,
A bésések fájér vannak,
Azok nagy lármát csinálnak.

Felkelt Anna reggel jókor,
Elment a börtöm ajtóhoz,
Jó reggelt édes kis bátyám!
Életben vagy, vagy meghaltál?

Anna, Anna, Fehér Anna!
Ne itt kefed a bátyádat,
Sűrű erdő közepébe,
Akasztófa tetjébe.

Átkozásom nem szokásom,
A kenyered kővé váljon,
Mosdóvized vérré váljon,
Tűrülközöd lángot hányjon,
A jó Isten meg ne áldjon!

Csurgó, Borbély Tezér, 1913.

12
"Drága édesanyámtól tanultam"

Szombat szűz Mária napja,
Boldog ember, ki azt tartja,
És, aki azt meg nem tartja,
Ur Jézustól el van hagyva.

Szűz Mária, édesanyánk,
Szépen kérünk, vigyázz reánk!
Bigyázz a mi országunkra,
Vezess minket mindig jóra!

A trombita harsonája
El kell mennünk számadásra,
Óh, bűnösök, hová leszünk?
Bűnös lelkünk hová leszzen?

Szűz Mária kiskertjébe
Virágot szed a kezébe,
Koszorút köt a fejére,
Gönggharmatos minden virág,
Szűz Mária édesanyánk.

Kössünk szép koszorút a szűz Máriának,
Kibe e világnak új napja támad,
Áldott légy Mária, világ csodája,
Tekints le a szegény magyar hazára!

Mária, Mária drága nefelejcs,
Tisztelő népedet soha el ne felejtsd,
Voltál piros rózsza, piros rózsza voltál,
A szegény embernek segítsége voltál.

Csillagok ragyognak a te fejed fölött,
Ragyogó napsugár kísér életeden,
A sötét felhők közt nyugodtan tündökölsz,
Vigyázz mindig reánk, szűz Mária, anyánk!

Egykor midőn szűz Mária/Árvaságán búsula,
Fölmegy az Olajfák hegyére,
Honnéd mennybe ment fia.

Imádságos szent szive elbágyada,
Hogy ő mij sokáig
Árvaságra van hagyva,
Azonnak Grábliel angyal
Elébe leszállott,
A kezében, fényességben/Tart egy olajfa ágot.

Mondván, üdvözlégy Mária,
Én Uramnak szent anyja,
A szent fijad hozád küldöt,
Hogy magához föl vigyen.

És azután szüz Mária
Szépen hazaballagot,
Mondvána jó asszonyoknak,
Szedjenek sok virágot.

Hogy fölékestem szobámat,
Eljön értem szent fiem,
És tizenkét apostolok.

Oh, Szüzanyánk, mi lesz velünk,
Ha te it hac minket,
Ki vigasztalja a mi
Bánatos szivünket?

Egykor midőn szüz Mária,
Várta ^{ás}szombati napot, Családjának ruhát mosott,
A kis Jézus, hogy segicsen,
Szüz ~~szent~~ amnyán könyebicsen,
ebédet vit ~~szent~~ Józsefnek
a kedves nevelőjének
a Szüzanya gondulkodott,
bár csak jöne a virágom
az egyetlen egy magzatom.

amég otan gondulkodot
kis Jézus az angyalokkal jácadozot,
nem egy csokot rakot rája
hanem százat adot rája.

Esik eső hegyen vőégyön
öntözi a száraz földet,
fü fa virág minden virulá
amott csak a szent szüz busul
oh ne busuly szent szüzanyám
van atyámnak gongya miránk,
mire a nap leáldozott
szüz anya mindennek rendben volt.

44

Kimegyek szent pitaromban
Föltekintek a magas égre,
ot látok egy kis kápolnát,
kivül irgalmas, belül töjényes
aba van egy szent oltár
szent oltáron szent kereszt
kibe Mária nyukszik,
Pokol tőle távozik.
7 csep vére lecsepent
a zangyalok föl veték
arany tányérba teszik
a zuristen elejbe viszik
az ur isten is csak aszt mongya
aki eszt a imácságot este regel
el imátkoza a 7 t halálos bűnnel meg bocsátatik

Meg nyillot menyország gyönyörű kapuja,
ot ál Szűzmária mind egy fényes angyal,
fehér a ruhája, aranyos a haja,
mária, mária tekincs a magyarra

szegény árva néped Szivel kiált hozzád
halgas meg kérésünk Drága Szűzmáriánk,
kérjed szent fiadat a te jézusodat
ne hagy el benünket szegény magyarokat.

II. meg hajolt az égis mikor it lent jártál
a Fű is lehajlot a mere el mentél,
madárkák kísértékszomorú utadon
a Szép éneklésük mesze el is hallot.
fehér liliommal fölmentél az égben
angyalok fogatak a szép énekekel
Mária mária Jézusnak szent anya
ne hagy el benünket szegény magyarokat,
"ez hozá tartozik a mit előb el kültem aza címe kössünk
szép koszorut a szűzmáriának"-majd az alábbi szöveg ol-
vasható a levélben:

"ezek nem Papoktól vannak ezeket ők nem ösmerik, régi szegény
emberek imáji és énekei voltak, akik valamikor így életük hogy
koldulni jártak hogy meg tutak élni és amikor meg megálatk
egy egy ajtó előtt ijenkor szoktak énekelni és imátkozni hogy
joban kapjanak valami elemosiat amiből tutak élni szegényesen;

46

ezeket én is ösmertem kiskoromban,hozánk is sokszor jötek
ijenek és akik haloták tőlük ezeket igyekeztek megtanulni,
ezek a papok aszt mongyák hogy ez mind csak babona volt,
igen mert nem ők találták ki hanem a szegény emberek...
ezekről ők már halani sem akarnak,a szegény Pusztán élő emberekhe
jártak ezek,és aszt is megteték a nénik hogy le ülteték őket
és körül ülték őket is és velük együtt imátkosztak és énekeltek
és így megtanulták ők már egymászol,régi de nagyon régi
dolgozok ezek mind,én még iskolába jártam már édes anyám tuta
és tanitot ezekre is most már Pedig 60 év forog fölöttem"-
mondotta,írta a 63 éves korában elhunyt Borbély Teréz/1913/.

A néhány elemit végzett Teréz alig olvasható leveléből is,
valamint számtalan felvételünk és beszélgetésünk alapján,azt
mondhatjuk,hogy a koldúsoknak,istóriásoknak nemcsak a búcsú-
kon volt nagy szerepük,hanem a puszták,majorok cselédembe-
reinek életében is.A fáradtságos munkához kötött emberek
alig tudtak kimozdulni munkahelyükről,szellemi-hitéleti
igényük azonban megvolt,s ezek kiélésre megragadtak minden
alkalmat,igy a kódisok be-betérését is.Ezek a "rögtönzött"
magánájtatosságok igen nagy élményt jelentettek a puszták
népének.A vallásos élménynek-mondhatjuk művelődésszerzésnek-
tehát részeltetői voltak az istóriás kódisok.Hadd jegyezzük
meg-mintmár érintettük is-,hogy egyéb téren is terjesztői
voltak ezek a kéregetők ~~egyén~~ más műfajokban is,hiszen jól
tudjuk /több oldalú vizsgálódásainkból/,hogy a korabéli ,
népet érdeklő műfajok sokaságából számtalan régi és újabb
énekeket,kódisnótákat,balladákat,aktuális történeteket,
megtörtént eseteket megénekelt anyagokat,hirverseket stb.
vittek a világtól elzárt kisközösségek számára.
Nem elhanyagolható tehát a vándor-istóriások,koldúsok sze-
repének további kutatása a régi pusztai,de a falusi élet-
ben sem.

Katonadalok/I.vil.háborúból/

Nincs szebb rózsá a pünkösdirózsánál,
Nincs szebb ember a mi századosunknál,
Bal szemére vággya tiszticsákóját,
A harctérre vezeti a századját.

Elindult a gőzös az állomásról,
Mind elviszi most a magyar bakákat,
Már mivelünk megy a gőzös fölfelé,
Ti meg lányok, sirgyatok hazafelé.

Főorvos ur, a mindenét megának,
Mért sorozta be a kedves babámat?
Már énnékem nincsen, akit szeressek,
Árva szivem árván marad örökre.

Besorozott a főorvos nem tűzérnek, bakának,
El köll menni, itt köll hagyni az én kedves babámat,
Főorvos ur, vigyázzon a kedves babámra,
Három évog, hat hónapig itthun hagyom magára.

Százados ur letöltöttem rendesen az időmet,
Remélem, hogy ne fogja elfeledni a nevemet!
Rá van írval az egyes ajtóra,
Fáradt testem, szegény testem, de sokat volt bezárva.

Gyertek ide öreg bakák, akik együtt szenvedtünk,
Nem való már, nem való már ez a világ minékünk,
Haggyuk itt a nyiregyházi lányokat,
Élték velünk, ha megunták, szomorú napjaikat.

Elindult a gőzös az állomásról,
Most a lányok sirval néznek utána,
Minden szemre zsebkendő van takarval,
Ki babáját, ki rózsáját sirassa.

Ne sirjatok nyiregyházi leányok!
Nemsokára visszajövünk hozzátok,
Szól az ágyú, ropognak a fegyverek,
Igy hát lányok, nem jöhettek mivelünk.

Ha kiérünk a harctér mezejére,
Leülünk egy lőtt ágyúnak melléje,
Szól az ágyú, ropognak a fegyverök,
Sűrű gránát hasítja a harcmezőt.

Édesanyám, mért szültél a világra,
 Negyvennégyes ágyúgohó számára,
 Negyvennégyes ágyúgojó eltalál,
 Édesanyám, ne várgy haza soha már.

Ha meghalok, lányok eltemessétek,
 A siromra rozmaringot tegyetek,
 Az legyen a sírfa-kereszte irval,
 Itt nyugszik egy magyar huszár/baka/meghalval.

Mikor mentem katonának, még afák is sirtak,
 Rezgő nyárfa levelei mind utamra hulltak,
 Hulljatok levelek sűrűn az utamra,
 El köll menni katonának, itt köll hagyni a babámat.

Mikor mentem Szerbiába, hegyes-völgyes határába,
 Egész uton gondulkodtam, ki lesz az én utitársam;
 Majd lesz utitársam az én jó bajtársam,
 Ki megássá a siromat a tiroli hegyaljába.

Elvitte a srapner a kezemet,
 Nincsen, mivel írjam a levelet,
 Kék tintával lesz azért rá irval,
 A bánataim lesznek beleirval.

Barna kislány kiment a harctérre,
 Egyenesen a századoséjébe,
 Százados ur, merre a kedvesem,
 Három éve mióta keresem.

Barna kislány, azt kérdezed tőlem,
 Hol van a te katona-kedvesed?
 A kedvesed sapnergojó érte.
 Százados ur, meg is halok érte!

Budapesti kikötőnél megállott egy hajó,
 t etjába ki van tűzve a nemzeti zászló,
 Fújja a szél, fújja, hazafelé fújja,
 Ne félj kedves kisanygalom, nem hagylak el soha.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

48

Szomszédasszony megfőzte az ibóját,
Abba fürösztötte meg a leányát,
Kiöntötte az ajtója elejbe,
Hogy a lányát barna legény szeresse.

A faluba végigmönni nem merek,
Mert azt mondják, hogy szeretőt keresek,
Ne féljetek ti csurgói leányok,
Nem kell nékem a te megunt babátok.

-

Fecskemadár magasan a levegőbe,
Láttad-e a szeretőm a héten?
Láttam bizony a sörnyei réten,
Keselábú lovát legeltette kötőféken.

Keselábú lovam nem akar legelni,
A szeretőm nem kar szeretni,
Megállj, kislány, meg fogod azt bálni,
Mert én szombat este nem fogok majd hozzád járni.

-

Beüzentem a szeretőm anyjának,
Más szeretőt keressen a lányának,
Mert én innejd nemsokára elmegyek,
Én a fia szeretője nem leszek.

Nincsen annyi víz a puszta kutjába,
Hány irigyem van nékem a faluba,
Mindig merik, mégse tudják kimerni,
Kutya irigy, nem tudsz rajtam kifogni.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Sej, a Kaposnak mind a két partja sáros,
Közepébe a darumadár leszállott,
Két szárnyával veri széjjel a habot,
Sej, most tudtam mög, hogy a babám elhagyott.

Sej, barna legény, ha tudad, hogy nem szeretsz,
Mért csaltad meg az én árva szívemet?
Hagytad volna a szívemet pihenni,
Sej, más is gondját tudta volna viselni.

Sej, árvacsalán csipte mög a kezemet,
Barna legény csalta meg a szívemet,
Álnoksággal csaltad meg a szívemet,
Sej, sohase lássad a csillagos eget.

-
Fekete kökénynek fehér a virága,
Bort iszik a babám, piros az orcája,
Azt hiszik a lányok, hogy pünkösdirózsa,
Pedig a szerelem lángja lobog rajta/lobogtatja/

Elejbe, elejbe, a lovam elejbe,
Hogy be ne ugorgyon a virágoskertbe,
Be talál ugorni, nagy kárt talál törni,
S szerelem ibolát le találja törni.

-
Azt beszélnek a faluba, hogy én árva vagyok,
Nincsen nékem édesanyám, aki megsirasson,
Majd megsirat, majd meggyászol az én kis galambom,
Ki megássa a siromat a temetődombon.

Édesanyám ~~udvar~~ába most nyílik a rózsa,
Gyere kedves kisangyalom, szakíts egyet róla,
Nem szakítok, nem szakítok, nem köll nékem rózsa,
Én a tied, te az enyém, ugysem leszünk soha.

--emető kapuja, sarkig ki van nyitval,
Ódajárnak a csurgói lányok,
Szedik rólam a virágot,
Szedjétek, szedjétek, rólam a virágot,
Csak azt az egy sárga liliomot
Lányok, le ne szakítsátok.

Ha leszakítjátok, el ne hervasszátok,
Ültessétek a sirom tetejére,
Méjjen a fekete földbe.

Kaszárnya, kaszárnya, Nem az Isten háza,
De sok szőlke, barna piros lánynak
Benne hervad a babája.

Hervadj rózsá, hervadj, ha az enyém nem vagy,
Mert mikor az én szeretőm voltál,
Csinos barna legény voltál.

-
Ez a barna kis menyecske,
Pogácsát sütöt az este,
Egyet hagyott az urának,
Kettőt meg a babájának.

Erre gyere, ne menj arra,
Jobb út van erre, mind arra,
Ergye szívem Mariskája,
Adj egy csókot utoljára.

Neked csókot nem adhatok,
Nem a te szeretőd vagyok,
Páros csókot annak adok,
Kinek a babája vagyok.

-
Sej-haj, arra alá dörög az ég javába,
Belevág a hidegéri csárdába,
Ég a csárda, nem szól ben a
hegedű, a cimbalom,

Sej-haj, mégis benne mulat az én galambom.

Sej-haj, a mi házunk sárgára van meszelve,
Oda jár a kisangyalom minden este,
Kisangyalom cimbalomával
cimbalmoz a fülemben,

Sej-haj, barna legény, gondujj a szerelemre.

-
Udvaromba, udvaromba van egy magas diófa,
Bus gerlice, bus gerlice fészket rakott alatta,
Bus gerlice minden este hazaszáll a fészkére,
Csak én nem mehetek többé a babám közelébe.
Udvaromban, ablakomban bimbózik a muskátli,
Arra gyűtt egy barna legény, le akarta szakítani,
Ne szakítsd le barna legény, hadd nyíljon ki egészen,
Elhervad a te kezébe a muskátli örökre.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

51

Lányok, ti csurgói lányok,
Lángot vesseb a szoknyátok,
Az is azért vessen lángot,
A legény szivét megcsaltátok.

Akkor gyere, mikor mondom,
Csizmád sarka ne kopogjon
/Sárga csizmád ne kopogjon/
Sárga csizmád kopogása
gyújtsa a szivemet lángra.

Lányok, ti csurgói lányok,
Többet nem járok hozzátok,
Amég jártam, köszönjétek
a legényt el ne felejtsetek,
Áa nevem el ne felejtsetek/.

-
Csillagok, csillagok szépen ragyogjatok,
A szegény legénynek utat mutassatok,
Mutassatok utat a szegény legénynek,
Nem találja házát a régi kedvesének.

Istenem, Istenem, kedves jó Istenem!
Mikor lesz majd nékem szép szabad életem?
Akkor lesz majd nékem szép szabad életem,
Majad ha a babámat két karommal ölelem.

-
Sej, ez a kiskút tele van hideg vízzel,
Ez a falu tele van irigyemmel,
Jobb, ha abból kiapassza Isten a vizet,
Sej, mögengedi, babám, hogy szeresselek.

Sej, kék a kökény, ha megérik fekete,
Én utánam barna legény ne gyere,
Már megmondtam tizenhárom, sej, de ezerszer,
Hogy az édesanyám nem tenéked nevelt fel.

-
Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Kák szivárvány koszoruzza az eget,
 Elrabolták tőlem a kedvesemet,
 Elrabolták tőlem azt az egyet is,
 Vegyétek el hát az életemet is.

Barna legény akart engem szeretni,
 Sörrel, borral akart engöm itatni,
 Már megmondtam barna legény, ne pzeress,
 Mert az kevés, mit a két karod keres.

Zöld búzába bevezet a gyalogút,
 Ott, ahol a babám megharagudott,
 Kedves babám, térj vissza régi utadra,
 Gondolj vissza a tegnapi esti szavadra.

Az utamra visszatérni nem lehet,
 A szerelem forró/széles/ lángja nem enged,
 A szerelem szélesebb a Dráva vizénél,
 Árvább vagyok a földre hulló levélnél.

Zöld mezőbe, sük mezőbe leszállott egy páva,
 Kék a lába, zöld a szárnya, aranyos a tolla,
 Hivott engöm utitársam, hogy menjek el véle,
 Kis-Csúrgóba nincsen ojan legény, se j, aki nekem kőne.

Anyám, anyám, kedves anyám, csak egy a kérészem,
 Keresse föl azt a pávát, kérdezze meg tőle,
 Nem látta-e a kedvesem abba az erdőbe?
 Kiért fáj a gyenge árva szívem, talán meg is halok érte!

Barna kislány jól meggondolta magát,
 Hová teszed le a leány-sorodat,
 A csurgói nagy oltárhoz hogyha leteszed,
 Onnadj többet soha föl nem veheted.

Ez a gőzös, ha elindult, hadd menjen,
 Én utam senki ne keseregjen,
 Kösseregjön minden lány a babája után,
 Én is kösseregem az enyimé után.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Bádgozzák a csurgói templomot,
 Kilenc kislány hordja rá a bádogot,
 Kilenc kislány, kilenc barna legénnyel,
 Mindegyik a maga szerettejével.

Én az éjjel nem aludtam egy órát,
 Egész éjjel pirongatott az anyám,
 Ne pirongass édes, kedves jó anyám,
 Lesz az idő, könnyes szemmel jössz hozzám.

Én az éjjel nem aludtam egy órát,
 Hallgattam a kisangyalom panaszát,
 Álom, álom, mért nem jössz a szememre,
 Barna legény a babám, mindig az jár/az/eszembe.

-	
Kerekes kiskutnál	Ösmerem a csengőt
Sirdogál valaki,	Az éles haggjáról,
Talán az én rózsám,	Tegnap vette rózsám
Ökreit keresi.	Csurgói vásárból.
Ne keresd, ne keresd,	Száz forint az ára,
Mert be vannak hajtva,	Rózsám a gazdája,
Szomorufüzfánál	Aranyos betűvel
Szól a csengő rajta.	Rá van neve vágva.
- -	

Kovácslegény, de szennyes a köténye,
 Nincs babája, ki kimossa fehérre,
 Adja oda, kimosom én fehérre,
 Leszek én még a maga szeretője.

-
 Befütyült a gőzös az állomásra,
 Postáslegény siet az állomásra,
 Postáslegény hozzád nekem levelet,
 Vigasztald meg az én árva szívemet.

A szivedet vigasztalni nem lehet,
 Messze vitték el a te szeretődöt,
 Irgyál neki egy szomorú levelet,
 Kőből is van a szive, de megreped.

-
 Csurgó, Borbély Teréz, 1813.

Rászállott a kokas a möggyfára,
 Kukorékol hajnalhasadtára,
 Hajnal hasad, páros csillag ragyog,
 Én még mindig a babámnál vagyok.

Rászállott a fecske a vasutra,
 A gyűrűmet a szárnya alá dugta,
 Fecskemadár hozd vissza gyűrűmet,
 Sajnálom a régi szeretőmet.

Szagos a rozmaring, karikára lehajlik,
 A muskátli jaj, de busan virágzik,
 Én is ojan bura hajtom le a fejemet,
 Barna legény a babám, nem beszélhetek vele.

Árkot metszettek a csurgói határba,
 Hogy ne menjek el aszeretóm után,
 Gyaloghídat csináltattam azon keresztül,
 Mégsem válok el a kedves szeretőmtől.

Nincsen csillag, mind lehullott,
 Nincs szeretóm, rég elhagyott,
 Árva vagyok, mind a madár,
 Még a nap se süt le énrám.
 /Egyik ágról másakra száll/.

A csurgói vasutállomáson keresztül,
 Tizenhárom fehér galamb átrepül,
 Tizenhárom fehér galamb nam páros, nem páros,
 Én utánam szép kedvesem ne járj most/ne fáraggy/.

Nem füstöl a csurgói gyár kéménye,
 Fehér galamb szállott a tetejéfe,
 Ösmertelek fehér galamb, ki voltál, mi voltál,
 A szeretóm hirhordója te voltál.

Piros alma leesett apárba,
 Ki fölveszi, nem lesz az híjába,
 Én fölvettem, lemostam a sárból,
 Mégis elmaradtam a babámtól.

Piros alma, ne gurulj, ne gurulj,
 Barna kislány ne busulj, ne busulj,
 Látod, én még akkor sem busultam,
 Mikor szerető nélkül maradtam.

Csurgó, Borbély Terét, 1913.

Nem vagyok én uri családból való,
 Nem köll nékem sejem paplantakaró,
 Leterittem a subámat a földre,
 Odavárom a babámat estére,

Ha legény vagy,gyere valam kaszálni,
 Ne csak mindig a lányokkal játszani,
 Vágjál ojan sűrű rendöt a réten,
 Kilánc kislány ne gyöcse föl a héten.

Saj-haj,ez áfalu be vagyon keridve,
 Hogyha lehet,kimegyek belőle,
 Ollan rózsabimbót hagyok benne,
 Sej-haj,még élek is fáj a szivem érte.

Saj-haj,lemegyek az Alföldre/sétálni/ csikósnak,
 Szilaj csikót választok magamnak,
 Szilaj csikó,csengő is lesz rajta,
 Sej-haj,azon megyek ki az olasz frontra.

Szállj le koka a kapurul,
 Igyál vizet a lapurul,
 Mer a lapu édes gyekér,
 A szeretóm ollan,mint én.

Nem is kocsi,ki nem láncos,
 Nem is kislány,ki nem táncos,
 Táncos vagyok,nem tagadom,
 Szeret is a kisangyalom.

Kiskertembe tulipántot ültettem,
 Este,reggel könnyeimmal öntöztem,
 Lehullott a tulipán gyenge levele,
 Elhervaszt a kisangyalom szerelme.

Jaj,Istenem,minek is teremtetted!
 Ha számomra szefetöt nem rendeltél,
 Egész életemen át csak egyet adtál,
 Adtál is,de hamar elválasztottál.

Csurgó,Borbély Teréz,1913.

A mi házunk eleje, eleje, de eleje,
 Piros paradicsommal van az körül ültetve,
 Piros paradicsomnak sárga a virágja,
 Már megmondtam kedvesem, hogy ne szeress hijába.

Nagyatádi kaszárnya, bádogos a teteje,
 De sok barna kislánynak bent hervad a kedvese,
 Lám az enyém nincs benne, bent ül az ölembe,
 Páros csókot osztogat, kacsingat a szemembe.

Szomszédaasszony, hallja-e, hallja-e?
 Marcsa lányát szeretni hagyja-e?
 Ha nem hagyja, zárgya bele kalickába,
 Hogy ne fájjon a honvéd baka szive rája.

Arra alá vörsödik az ég alja,
 A babámnak nem tudom mi a baja?
 Akármerre fordítgatom az ölembe,
 Nem szól semmit, bánatos a gyenge szive.

Sej, kertek alatt kinyílott a vadrózsa,
 Gyertek lányok, szedjük le azt csokorba,
 Szedje le hát minden lány a magáét,
 Sej, ne szeresse egyik a másikáét.

Sej, barna kislány mid viszel a kosárba?
 Mi van a te szived alá bezárva?
 Ojan bánat szoritja a szívemet,
 Sej, messze vitték el az én kedvesemet.

-Ugat a kutyám a Rajna,
 Gyün a szeretóm, a barna,
 Ha barna is, de nem cigány,
 Szeret is engem igazán.

Azt gondolod, hogy én bánom,
 Hogy tetőled el köll válnom,
 Én előttem az csak álom,
 Van még legény a világon.

A csurgai lányok tyukot ültettek,
 Egy tyuk alá harmincegy tojást tettek,
 Harmincegy tojásból csak egy csirke lett,
 A csurgai lánynak de nagy hire lett.

Ti csurgai lányok, Isten veletek,
 Én már többet nem beszélek veletek,
 Nyiljon ki a tearózsa a kezetekbe
 Én már többet nem szakítok belőle.

Mikor az én bölcsőm ringott,
 Édesanyám úgy gondozott,
 Anyám, anyám, édesanyám!
 Te voltál a szülődajkám.

Fölneveltél, de nem tudod,
 Hogy én milyen árva vagyok,
 Árva vagyok, mint^a madár,
 Még a nap sem süt le énrám.

Majd, amikor én elmegyek,
 Lehullanak a levelek,
 Betakargyák azt az utat,
 Amerre a sírom mutat.

-

Szegény vándorlegény vagyok,
 Nincsen senkim, nincs otthonom,
 Nincsen apám, nincsen anyám,
 Sűrű erdő az én tanyám.

Ahol járok, ahol mögyök,
 Holló károg fejem fölött,
 Szállj le holló, vigy magaddal,
 Ne hagyj engem egymagamra.

Jaj, de nagyon esik a hó,
 Jaj, de nagyon hideg szék fúj,
 Jaj, Istenem, merre menjek,
 Szállást ugyan hol keressek!

-

Házunk előtt egy kis patak fojdogál,
 Abba fürdik három fekete madár,
 Ha az elvál egyik a másikatól,
 Én is elválok a kedves babámtól,

Elátkozott engem az édesanyám,
 Hogy ne legyen se országom, se hazám,
 Rózsabokor legyen az én szállásom,
 Ott se legyen soha megmaradásom.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

58

Föltötték már neköm gyöngyösbokrétámat,
Mellém állították kedves viholámat,
A bokrétám ága kötényemre hullott,
A szép leányságom de hamar elmúlt.

Kedves, édesanyám, fölneveltél engöm,
De nem tudtad az én szomorú életem,
Lehullott leányságom, elhervadok én is,
Akit én szerettem, sirval keres engem.

-

A menyasszony fölült már a kocsira,
Elvitték a kis-csurgói templomba,
Koszoruja ráhajlik a vállára,
Éfél után elmúlik a leánysága.

Édesanyám, ne sirasson engömet,
Barna legény köti le életemet,
Könnyes szemmel bucsúzókat most el tőled,
A lányok is megsiratnak engömet.

Édesapám tulipányos ládája!
Föltötték már a kocsi hátujjába,
Csipkés dunyhát kötik a tetejére,
A menyecskét fölültetik melléje.

-

Elmegyek én innejd messze,
Hírem soba nem halljátok, ú
Itt éltem én nagyon árván,
Nincs, ki gondot viseljen rám.

Ha elmegyek, ne irjatok,
Ha nem leszek, ne sirgyatok,
Irgyátok rá a nevemet
Hervadt rózsaszínű leveleire.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Szabad a madárnak ágról ágra szállni,
 Szabad a legénynek a leányhoz járni,
 Oda szabad járni, nem szabad ott hálni,
 Este nyolc órakor el köll tőle válni.

Kedves kis angyalom vártalak az este,
 Letellett az idő féltizenkettőre,
 Nem győztelek kedves kisangyalom várni,
 Be köllött a rácsos kiskaput bezárni.

Zárd be kisangyalom rácsos kiskapudat,
 Nem tiprom le többé gyöpös udvarodat,
 Vethetsz bele babám szegfüt, majoránnát,
 Vesd bèle egy kislány boldogtalanságát.

-
 Ha kimögyök az erdőbe kék iboját szedni,
 Ott hallom a kakukkmadárt szépen énekelni,
 Szólj még egyet kakukkmadár, de én azt nem bánom,
 Kit szerettem a fauba, örökké sajnálom.

Ha kimögyök az erdőbe este sétálgatni,
 Ott látok egy barnak kislányt ibojákat szedni,
 Odamentem, megkérdeztem, van-e ibőjája?
 De ő arra azt felelte, mi gondja van rája!

-
 A csurgói csárdába
 Ecet ég a lámpába,
 Jaj, de homájosan ég,
 Három legény a vendég,
 Mind a három berugott,
 Hazamenni nem tudott.

A csurgai legények,
 Jaj, de nagyon szegényök,
 Ha bemegy a csárzába,
 Ecet ég a lámpába,
 Nincsen pénz a markába,
 Elhagyta a babája,
 Három deci vörösbor
 Elég az asztalúra.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Zöld mezőbe, sük mezőbe
Leszállott egy páva,
Kék a lába, zöld a szárnya,
Aranyos a tolla,
Hivat engöm utitársnak,
Hogy menjek el véle,
A faluba nincsen ojan legény,
Sej, aki nekem kőne.

Anyám, anyám, kedves anyám,
Csak egy a kérésem,
Keresse föl azt a pávát,
Kérdezze meg tőle,
Nem látta-e a kedvesem
Abba az erdőbe?
Kijért fáj a gyenge árva szívem,
Balán meg is hasad érte.

Jeges a sudárfa, nehéz vizet huzni,
Ösmeretlen kislányt nem lehet megölelni,
Ölelni akarom, nem hajlik a karom,
Csókolni akarom, nem az én galambom.

Két ut van előttem, mejikre induljak,
Kettő a szeretőm, mejiktől búcsúzzak,
Szókétől búcsúzó, a barna haragszik,
Igy hát az én szívem soha meg nem nyugszik.

Mariskám, angyalom, hozd ki a jegykendőmet,
Hadd törüjjem bele könnyes szemeimet,
Nem hozom, nem viszem ki a jegykendőmet,
Nem törülöd bele könnyes szemeidet.

Este van már a faluba haza kőne menni,
Mindenféle csavargónak szállásra köll menni,
Mindenféle csavargónak szállást nem adhatok,
Nincs itthol az édesanyám, csak én magam vagyok,

De azért a szép szavadért téged beeresztlek,
Zöldre főtött diványomra szépen elefektetlek,
Lilaszínü paplanommal szépen betakarlak,
A két ölelő karommal reggelig karollak.

Túl a Tiszán mandulafa virágzik,
 A virága mind a vízbe elázik,
 Terem még a mandulafa mandulát,
 Özvegyasszony neveli a szép leját.

Túl a Tiszán, mandulafa tövébe,
 Két szerelmes játcsik egymás ölébe,
 Egyik nézi Tisza vizén a habot,
 A másik meg a ragyogó csillagot.

Fönt az ágon buslakodik egy madár,
 De nem tudja, hova szálljon, merre már,
 Én is mennék, de nem tudom, hogy hová,
 Amerre a régi babám sirdogál.

Madár, madár, ne buslakodj az ágon,
 Nékem sincsen senkim a nagy világon,
 Árva vagyok, mind az árva gerlice,
 Anyám sincsen, mégis fölnevelődtem.

Sir a madár, sir a szárazn ágon,
 De egyedül bagyok a világon,
 Őszi szellő lengeti az ágat,
 Fáj a szívem, megtöri a bánat.

Anyám, anyám, kedves édesanyám,
 Te voltál a fölnevelő dajkám,
 Fölneveltél engöm ekkorára,
 Barna legény szive fájdalmára.

Anyám, anyám, kedves édesanyám,
 De szomorú vasárnap délután,
 Házunk előtt szépen muzsikálnak,
 Engem pedig visznek katonának.

Anyám, anyám, kedves édesanyám!
 Kösse össze az én civil ruhám,
 Kösse össze, tegye a postára,
 Most gyün a fña hosszú szabadságra.

Csurgó, Borbély Teréz, 1913.

Kiöntött a Tisza a partjára,
 Kis pejlovam térdig jár a sárba,
 Szenvedj lovam,szenvedj a hazáért,
 Én is szenvedek egy barna lányért.

Kopogós a csizmám,amit vettél,
 Ne tagadd el rózsám,hogy szerettél,
 Hangos is az utca,merre járok,
 Engöm szeretnek mög a leányok.

-

Három korona volt a Marcsa kötője,
 Egy sem kislány,kinek nincs szeretője,
 Egy sem kislány,kinek kettő-három nincs,
 Egy sem barna lány,kinek göndör haja nincs.

El-el-elmegyek,nem maradok e tájon,
 Az én szívem a babámér ne fájjon,
 Zölderdőben,ha elér a nagy álom,
 A babám ölébe legjobb hejem találom.

Kedves jó anyám,nem írhatok levelet,
 Szilaj csikóm megfugta a kezemet,
 Szilaj csikóm fájdalmas a rugása,
 Sír a jó anyám,hallik a zokogása.

Kedves jó anyám,ha föl karsz keresni,
 A tiroli hegyek alá gyere ki,
 Mögtalálsz egy szomorufüzfa alatt,
 Kedves jó anyám kisírhatod magadt.

-

Hol lakik kē bácsi,Kutason!
 Ott mérik a jó bort huszason,
 Három forint annak litere,
 A rózsámnak nem tom,mi neve.

Erre gyere rózsám,nincsen sár,
 Nincsen az ajtómon semmi zár,
 Rézkilincsből van az ajtaja,
 Rózsa nyilik két ablakomba.

Csurgó,Borbély Teréz,1913.

Fehér ingem elejébe a rózsa,
 Jaj,de szépen mosojognak le róla,
 Bárcsak én is ojjan rózsa lehetnék,
 Kit szerettem,annak párgya lehetnék.

Okozhatom én az édesanyámat,
 Mért nem adott az én kedves babámnak,
 Annak adott,kit sohase szerettem,
 Kire még a szememet se vetettem.

-
 Kimenetm a sejemrétre kaszálni,
 A rózsától nem tudtam rendet vágni,
 Tele van a rendem szagos rózsával,
 Tele van a szívem szomorusággal.

Ha legény vagy,gyere velem kaszálni,
 Ne csak mindig a lányokkal cicázni,
 Vágjál ojjan sűrű rendet saj,de a réten,
 Kilenc kislány ne győjcse föl a héten.

Barna legény megy a rétre kaszálni,
 A babája vizet visz mosogatni,
 Háromfodros szoknya reng a karcsu derekán,
 Sárga csizmája csikorog a lábán.

-
 Hol jártál az éjjel cinegemadár?
 Tenálad jártam én drága viholám,
 Mért nem kopogtattál cinegemadár?
 Féltem az uradtól drága viholám.

Nincs itthol az uram egész héten át,
 Csak egyedül vagyok cinegemadár,
 Eressz be hát rózsám,fázák idekint,
 Jaj,de nagyon hideg szél fuj ideki.

Lehullott a rózsa,nincsen levele,
 Gyere haza uram,várlak ebédre,
 Fűztem néked finom paprikás halat,
 Egyél-igyál még csak tatta a jó falat!

Csúrgó,Borbély Teréz,1913.

Kint a réten legelész egy vadliba,
Tanyát keres a csurgói határba,
Tanát keres,de nem tudja,mefre jár,
Barna legény,de megszomorítottál.

Barna legény,de megszomorítottál,
Hogy az este páros csolkot nem adtál,
Álnoksággal csaltad meg ászivemet,
Sohase lássad a csillagos eget!

Egy rózsafán megálvástam száz rózsát,
Századikat ugy küldtem el tehozzád,
Közepébe véstem az én nevemet,
Ha möghalok,ne fálejts el engömet.

Gyertek lányok,ti csurgói lányok,menjünk a temetőbe!
Ássuk meg hát,sej,de ássuk meg hát a sirunkat előre,
Ássa meg hát,ássa meg hát minden lány a magáét,
Ne szeresse,saj,hogy ne szeresse senki a másikáét.

Jaj,de szépen,jaj,de nagyon szépen megkéretett a rózsám,
De ~~em~~ adott,sej,de mégsem adott oda az édesanyám,
Adjál anyám,édesanyám,kinek akarsz,nem bánom,
Amég élek ezen a világon,szeretöt nem találok.

A csurgói,sej,de a csurgói templomtornya de magos,
tetejébe,sej,a tetejébe van egy köröszt,aranyos,
Az a köröszt,az a köröszt a csurgói községé,
Én meg vagyok,sej,de én meg vagyok a régi szeretómé.

Tavaszi lösz már,el fog a hó mönni,
De szeretnék kék iboja lönni,
Kinyílnék a babám kiskertjébe,
Hadd tüzne ki dobogó keblére.

Lányok,lányok,ti csurgói lányok,
Hol van a ti katona-babátok?
Od vannak a jegestenger mellett,
Onnajd irgyák a szerelmeslevelet.

Lányok,lányok,ti csurgói lányok,
Közületek csak egyet sajnálok,
Ha az egy köztetek nem volna,
Elválásom százszor könnyebb volna.
Lányok,lányok,ti csurgói lányok,
Már mi többé nem járunk hozzátok,
Mett már nekünk megfujták az marsot,
Mi elmegyünk,lányok itt maradtok.

Rózsa,rózsa,labdarózsa levele,
 Csak egy legényt neeltek a kedvemre,
 Azt is azért nevelték a kedvemre,
 Kék a szeme,göndör haja fekete.

Páros csillag,azt kérdem én tetőled,
 Nem láttad-e gyünni a szeretőmet?
 Láttam bizony a rozmaring-erdőbe,
 Sárga tearózsa nyilott ki a kezébe.

Alig várom,hogy a nap lenyugodjon,
 Hogy az égen páros csillag ragyogjon,
 Ragyogj csillag,páros csillag sokáig,
 Kisérgy el a szeretóm kapujáig.

-
 Ez a kislány mit gondult magába!
 Gyüna gőzös,lefekszik alája,
 Kettőt-hármat füttyentett a gőzösmašina,
 Kelj föl kislány,eltiőor a vonat!

Nem kelek föl,itt lesz a halálom,
 Itt hagyott el engemet a párom,
 Ha elhagyott,majd megvár téged a halál,
 A csurgói vasutállomásnál.

Ez a kislány papucsot szabatott,
 A sarkába szerelmet rakatott,
 Kivásott a szerelem a papucs sarkából,
 Jaj,de messze estem a babámtól.

-
 Fekete gőzös veri széjjel a habot,
 Mikor engem kisCsurgóba elhozott,
 Fekete gőzös vigyél vissza a hazámba,
 Sej,hadd boruljak a kisanygalom vállára.

Jaj,de sokat áztam,fáztam,fáradtam,
 Mikor kis-Csurgóba répát kapáltam,
 A kiskapa föltörte a kezemet,
 Sej,a gazdaur szidja az Istenemet.

Csurgó,Borbély Teréz,1913.